

Wybierz swój projekt WBO

s. 11-14

**Narodowy Spis
Powszechny – to
ostatni dzwonek**

/s. 3

**17.10 zagłosujemy
na radnych
osiedlowych**

/s. 18-19

**You have the
power to change
Wrocław**

/s. 22

Głos Prezydenta

Szanowni Państwo,

tegoroczna jesień pozostawia nas w niepewności i myślę tu nie tylko, bynajmniej, o pogodzie. Ta główna niepewność towarzyszy nam już od jakiegoś czasu i łączy się z sytuacją pandemiczną, która wciąż jeszcze, wedle zapowiedzi rządu, grozi nam wprowadzaniem obostrzeń na poziomie lokalnym.

Trudno dzisiaj odpowiedzialnie powiedzieć, czy będziemy w stanie w tym roku zorganizować jarmark bożonarodzeniowy, czy sylwestrowe spotkanie na wrocławskim Rynku. To, co może każdy z nas zrobić w tej sytuacji, to zwiększyć bezpieczeństwo poprzez szczepienia i zachęcanie do szczepień. Na tę chwilę nie ma skuteczniejszego środka, który może ochronić nas przed ponownym rozwojem pandemii. I choć mam świadomość, że dużo Państwo o tym słyszą, nie mogę przestać apelować o solidarną walkę z pandemią.

Tej niepewności towarzyszy zaniepokojenie działaniami rządzących związanymi z ochroną zdrowia. Z trwającymi protestami służb medycznych zbiegła się informacja, że ze szpitala w Wałbrzychu został zwolniony znakomity lekarz, prezydent tego miasta, Roman Szełemej. Blisko współpracujemy z Romanem

we wszystkich ważnych dla naszych miast i samorządów sprawach. To człowiek prawy i odpowiedzialny, dzielący czas pomiędzy mieszkańców i pacjentów. To dzięki niemu o wałbrzyskim centrum szczepień głośno było w kraju i za granicą. I to o niego dzisiaj upominają się pacjenci, mieszkańcy Wałbrzycha, samorządowcy. Upominamy się, bo znamy go dobrze. Upominamy, bo widzimy w działaniach organów nadzorujących szpital atak polityczny na człowieka upominającego się o sprawy ważne dla nas wszystkich. To kwestia istotna także z punktu widzenia Wrocławia. Jeśli bowiem pozwolimy na takie działania jak w Wałbrzychu, wkrótce mogą się one zdarzyć także we Wrocławiu i w każdym innym miejscu.

Na to wszystko nakłada się duża niepewność budżetowa samorządów związana z programem „Polski Ład”. Jego wprowadzenie może uszczuplić budżet Wrocławia o setki milionów złotych rocznie. To pieniądze Wrocławia, ale w istocie to pieniądze każdego z Państwa, pochodzą one wszak z naszych podatków. Ten ubytek przełoży się na poważne ograniczenie inwestycji w miastach. Także tych najważniejszych – a co za tym idzie na spadek komfortu w używaniu miasta. Dlatego samorzady prowa-

dzą akcję informacyjną pod wiele mówiącym hasłem #NaTwójKoszt, podkreślając w ten sposób, że nieprzemysłany projekt rządowy zostanie sfinansowany z pieniędzy nas wszystkich, prowadząc do marginalizacji samorządów. Zapowiadane przez rząd programy wyrównujące ów ubytek rekompensują zaledwie część utraconej kwoty i to w pewnej perspektywie czasu, tymczasem dziura w budżecie miasta pozostanie z nami przez kolejne lata.

Piszę o tych wszystkich sprawach nie z intencją wzbudzenia strachu. Uważam jedynie, że moim obowiązkiem jest informować Państwa z wyprzedzeniem o ryzykach i niebezpieczeństwach. Rzetelna informacja jest podstawą dla podejmowania odpowiedzialnych decyzji.

We Wrocławiu jednak na razie nie myślimy o spowolnieniu. O wielu projektach miejskich przeczytają Państwo w tym numerze naszego biuletynu. Zachęcam do zapoznania się choćby z Wrocławskim Budżetem Obywatelskim czy podsumowaniem tegorocznej kampanii Zmień piec. Przypominam, że maksymalną miejską dotację na wymianę kopciucha, czyli 15 tysięcy złotych mogą Państwo otrzymać jeszcze tylko przez 100 dni. Warto się więc pośpieszyć!

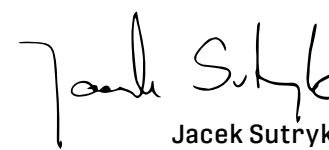

TOMASZ HOŁOD

Przypominam też o dwóch ważnych datach. Tylko do końca września mogą Państwo wypełnić nałożony przez władze państwowe obowiązek poddania się spisowi powszechnemu. Pracownicy urzędu są gotowi do pomocy w Miejskim Biurze Spisowym przy pl. Nowy Targ, zachęcam także do samospisu za pomocą strony internetowej. Drugie ważne i bardzo samorządowe wydarzenie czeka nas 17 października, to wybory do rad osiedli, do udziału w których już dziś serdecznie Pań-

stwa zachęcam. To ważny element wzięcia odpowiedzialności za Wrocław w swojej najbliższej osiedlowej wspólnocie.

Życząc Państwu wszystkiego dobrego, serdecznie pozdrawiam

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

Tramwaj Maximum – ma 120 lat, a jeździ po Wrocławiu jak nowy

HALA STULECIA

Pięknie odrestaurowany tramwaj Maximum wyjechał w weekend 18-19.09 na ulice Wrocławia. Wrocławski wagon jest jedynym tego typu zabytkiem w Polsce oraz jednym z nielicznych ocalałych na świecie. Pierwszy etap jego remontu realizowany był w 2013 r. w ramach WBO. Kolejne etapy prac przypadły na lata 2018-2020 i finansowane były ze środków gminy Wrocław. Odtworzono detale, takie jak tablice kierunkowe i boczne, falbanka świetlika czy emaliowane tabliczki we wnętrzu wagonu. Tramwaj polakierowano na kolory, jakie miał w 1901 r., dodano numery taborowe, nazwę przewoźnika na burtach i komunikaty porządkowe. Odtworzono nawet strój wrocławskiego motorniczego sprzed przeszło 100 lat. W tym roku mija 120 lat od wprowadzenia tramwajów Maximum. Tramwaje oparte na tej konstrukcji jeździły po Wrocławiu jeszcze w latach 60. XX wieku.

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Aktualności

Wygraj na pikniku hulajnogę elektryczną

Bieg z wiadrem węgla przez przeszkody. Zielone Koło Fortuny. Sok z blendera rowerowego. Wyścig samochodzików napędzanych siłą mięśni. Eksperymenty z wodą. Za każdy elektrośmieć – jeden skrzydłokwiat. Warto grać w zielone.

Powinni przekonać się o tym wszyscy, którzy przyjdą w sobotę 25.09 na rodzinny piknik, by poznać Zielony Wrocław. Jeśli nawet nie zdobędą żadnej z trzech nagród głównych, to z pewnością wyjdą wybawieni na świeżym powietrzu, z ciekawym gadżetem i rośliną na pamiątkę.

Elektrośmieć albo wiedza

Przed wyjściem na piknik warto rozejrzeć się po domu i zabrać ze sobą elektrośmieć: zepsuty toster czy odkurzacz. Za taki fant dostaniemy roślinę doniczkową. Do rozdania będzie 500 skrzydłokwiatów. Jeśli jednak będziemy musieli przyjść z pustymi rękami, nadal możemy dostać kwiat – po wykazaniu się wiedzą ekologiczną.

Eksperymenty i zabawy

Podczas pikniku będzie można przekonać się samemu, jak powstają Odnawialne Źródła Energii (OZE). Jak? Wyciskając sok z owoców przy pomocy blendera rowerowego albo obserwując wyścigi po torze niewielkimi samochodzikami napędzanymi siłą ludzkich mięśni. Na stoisku Hydropolis będzie to, co maluchy lubią najbardziej – eksperymenty z wodą. Z warsztatów godna polecenia jest też: mała szkutnia, szkółka wiązania węzłów i drukowania w 3D. A także technika sitodruku, czyli ręcznego „pie-

SOBOTA Z ZIELONYM WROCŁAWIEM

czętowania” farbą materiałów, np. toreb.

Spokojnie, to tylko kuna

Twórcy kampanii „Dziki w mieście” dadzą posłuchać nagranych odgłosów dzikich zwierząt. Gdy obudzi nas potem dziwny pisk w nocy i ktoś z domowników przez sen zapyta: „Co to?”, będziemy umieli rozpoznać: „Kuna, trzy ulice stąd”.

Kręcąc Zielonym Kołem Fortuny, wylosujemy zadanie, a jak je rozwiążemy, dostaniemy zielony upominek.

Do wygrania trzy nagrody specjalne

Każdy piknikowicz będzie mógł wygrać jedną z trzech nagród specjalnych: hulajnogę elektryczną, rower składany lub smartwatch.

Czas i miejsce imprezy

Przedmieście Oławskie, bulwar nad Oławą na tyłach dawnego szpitala im. Marciniaka – Żabia Ścieżka, 25.09, godz. 12.00-17.00. Organizatorzy: Departament Zrównoważonego Rozwoju UMW i partnerzy: Hydropolis, Straż Miejska, ZZM, Ekosystem, Fundacja OnWater, Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej.

Anna Aleksandrowicz

SZCZEPICIObus – gdzie krąży?

Nie chcesz lockdownu, zaszczep się. Bez umawiania się możesz to zrobić w SZCZEPICIObusie w następujących terminach: w czwartek 23.09 w godz. 12.00 – 20.00, Centrum Handlowe Bielany; w sobotę 25.09 w godz. 12.00 – 17.30 podczas festynu w parku Słonecznym na osiedlu Gaj, a w godz. 18.00 – 20.00 – na festynie osiedlowym na Nadodrzu, ul. Składowa 2/4; w niedzielę 26.09 w godz. 12.00 – 17.00 – na festynie na pętli Oporów.

Trzecia dawka przeciw COVID-19

Od 1 września wybrana grupa osób może przyjąć trzecią dawkę szczepionki przeciw COVID-19. Aktualnie aż 98 proc. osób umierających na koronawirusa to ci, którzy nie zaszczepili się w ogóle. Najwięcej zachorowań odnotowano ostatnio w województwach: podlaskim, lubelskim, podkarpackim. Jak dotąd trzecią dawkę preparatu otrzymało ok. 8 tys. osób. Kolejna dawka będzie przeznaczona dla osób z upośledzeniem odporności, np. przyjmujących leki przeciwnowotworowe, ale też tych, które ukończyły 50. rok życia i pracownicy medyczni (po pół roku od przyjęcia pełnej dawki szczepionki). Przy trzeciej dawce będą wykorzystywane preparaty Pfizera i Moderny. Nie wyklucza się jednak podania AstraZeneki.

Idź na wieczorny spacer... i spis się

W internecie – przez stronę www.spis.gov.pl, przez telefon – na infolinii 22 279 99 99, w czterech punktach stałych czynnych w dni powszednie lub w mobilnych. Ale jeśli wolisz zrobić to w sobotę 25.09 przed północą – też możesz.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Poświęcenie kwadransu na spisanie się albo do 5 tys. zł grzywny. Taki wybór stoi przed dorosłymi wrocławianami. W skali kraju prezes GUS wysłał już ponad 100 wniosków do policji o ukaranie tych, którzy odmawiają odpowiedzi na pytania rachmistrzom spisowym. Do 30.09 można się spisać na wiele sposobów: przez internet, na infolinii, w punktach stałych lub mobilnych.

– W sobotę 25 września przy ul. Oławskiej 31 organizujemy Noc Spisową. Będziemy działać od godz. 8.00 rano aż do 24.00 – zaprasza Alicja Pietrusiewicz z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu.

Gminne Biuro Spisowe we Wrocławiu wydłuża czas pracy punktu spisowego przy:

- pl. Nowy Targ 1-8 – w godz. 8.00-18.00, namiot
- ul. Zapolskiej 4, w godz. 8.00-15.00, namiot
- al. Kromera 44, w godz. 8.00-15.00
- ul. Hubska 8-16, w godz. 8.00-15.00.

Mobilne punkty spisowe:

- 24.09 – w godz. 11.00-18.00, Dworzec Wrocław Główny, ul. Piłsudskiego 105 – SPISObus i w godz. 11.00-18.00, ul. Oławska 1 przy Starbucks – SPISObus

- 25.09 – SPISObus na parkingach Biedronki w godz. 8.00-15.00: ul. Horbaczewskiego 22 i Wróblewskiego 7a;
- 26.09 – przed kościołami: w godz. 7.15-14.00 – ul. Grabiszyńska 103; w godz. 7.30-14.00 – al. Pracy 26; w godz. 7.45-14.00 SPISObus – ul. Krucza 58; w godz. 7.15-14.30 – ul. Litewska 1; w godz. 7.30-14.30 – ul. Królewska 30; w godz. 7.45-14.30 SPISObus, ul. Bolesława Krzywoustego 291.

Redakcja

Jak pracuje urząd

Centrum Obsługi Mieszkańca czynne są od pon. do pt. od 8.00 do 17.15 (ul. G. Zapolskiej 4, pl. Nowy Targ 1-8, ul. W. Bogusławskiego 8, 10) i od 8.00 do 15.15 (al. M. Kromera 44, ul. Hubska 8-16). Nieczynny jest punkt przy al. Karkonoskiej. Centrum Obsługi Podatnika przy ul. Kotlarskiej 41 pracuje od 8.00 do 15.15 i obsługuje klientów telefonicznie i mejlowo. Cały czas działa też Centrum Wsparcia Przedsiębiorców od pon. do pt. w godz. 7.45-15.45 (informacja pod numerami: 71 777 72 87, 71 777 73 10, 71 777 74 26). Szczegóły na www.bip.um.wroc.pl.

Wybory do Rad Osiedli 17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Aktualności

Nowoczesne muzeum i pub na Stadionie Wrocław

Najcenniejsze trofea, puchary i pamiątki znajdą się w Muzeum Śląska Wrocław na stadionie. Będzie to najnowocześniejsza placówka muzealna w mieście. Obok powstanie sportowy pub. Oba miejsca odwiedzimy za dwa lata.

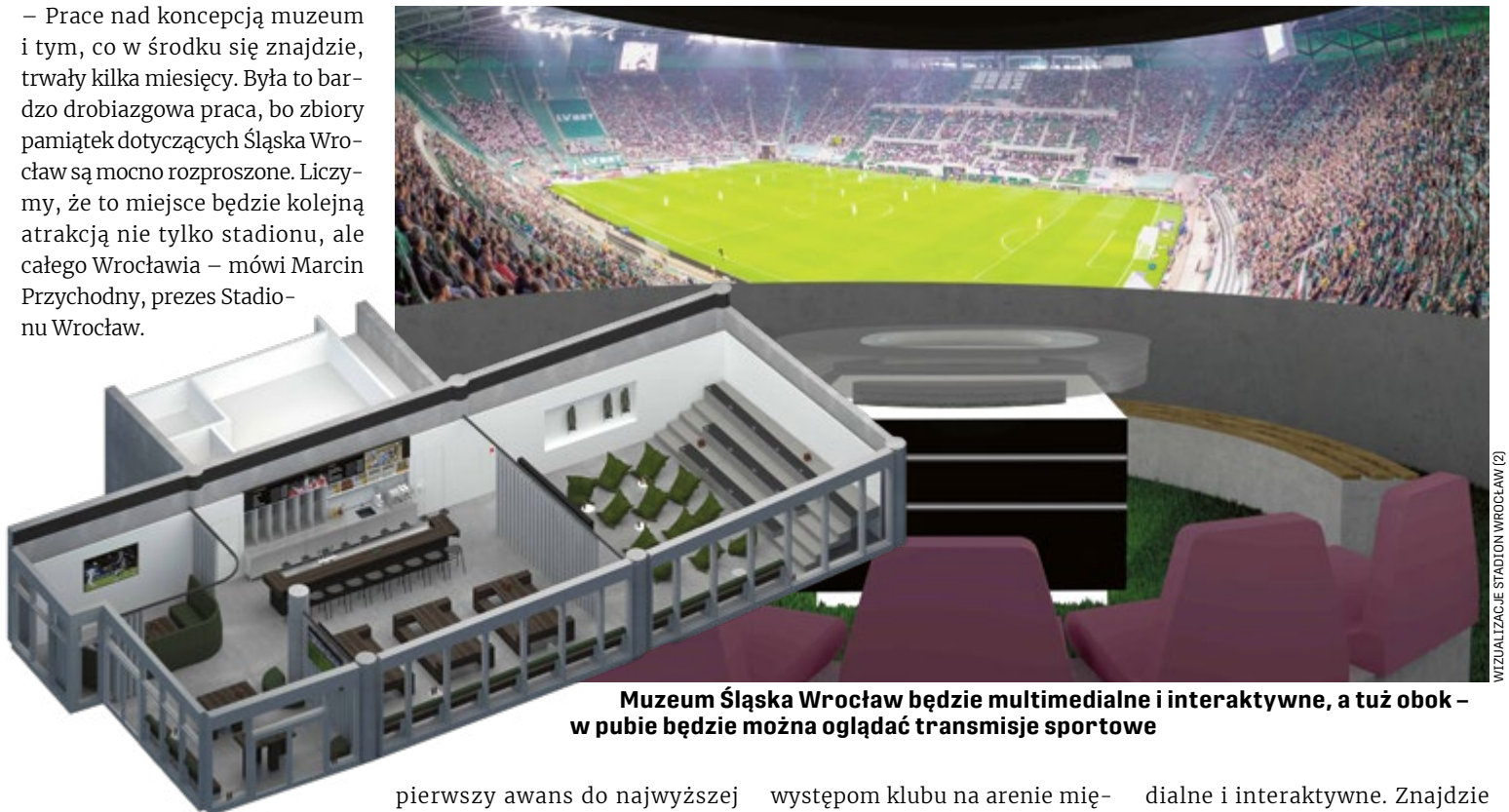
Stadion Wrocław wkrótce ogłosi przetarg na budowę i uruchomienie muzeum klubu sportowego Śląsk Wrocław oraz pubu z częścią restauracyjną. Zarówno muzeum, jak i pub będą usytuowane na poziomie esplanady. Prace powinny zakończyć się w ciągu 2 lat.

Przestrzenie komercyjne na stadionie są już niemal w całości wynajęte. Działalność prowadzi tu ponad 20 firm, znajdują się tu: przedszkole dla 300 dzieci, tor kartingowy, lodowisko, boiska ze sztuczną nawierzchnią. Pomimo pandemii koronawirusa drugi rok Stadion Wrocław odnotowuje dodatni wynik operacyjny.

10 lat i 5 mln gości

Zespół złożony z przedstawicieli stadionu, klubu i pasjonatów historii Śląska Wrocław opracował wstępną listę eksponatów i ich obecnych właścicieli. Wskazano także możliwe do zdobycia materiały audiowizualne, w tym zapisy meczów z dawnych lat. Na ich podstawie stworzona została już koncepcja zwiedzania i najważniejsze punkty na trasie. W muzeum znajdą się pamiątki piłkarskiego Śląska oraz innych sekcji klubu.

– Prace nad koncepcją muzeum i tym, co w środku się znajdzie, trwały kilka miesięcy. Była to bardzo drobiazgową pracą, bo zbiory pamiątek dotyczących Śląska Wrocław są mocno rozproszone. Liczymy, że to miejsce będzie kolejną atrakcją nie tylko stadionu, ale całego Wrocławia – mówi Marcin Przychodny, prezes Stadionu Wrocław.

Muzeum Śląska Wrocław będzie multimedialne i interaktywne, a tuż obok – w pubie będzie można oglądać transmisje sportowe

W ciągu 10 lat stadion odwiedziło 5 mln gości, a ponad 220 tys. kibiców obejrzało mecze Śląska Wrocław.

Cały Śląsk w jednym miejscu

Zwiedzający poznają historię klubu od jego początków, poprzez

pierwszy awans do najwyższej klasy rozgrywkowej, sukcesy z lat 70. i 80., kryzys, który zaprowadził drużynę aż do III ligi, po drugie w kolekcji mistrzostwo z roku 2012. W muzeum znajdzie się też miejsce, by przedstawić najważniejszych zawodników i trenerów oraz obiekty, na których WKS rozgrywał swoje mecze. Osobna część poświęcona ma być

występom klubu na arenie międzynarodowej.

– Jestem przekonany, że Muzeum Śląska Wrocław będzie napawać dumą każdego kibica – podkreśla Piotr Waśniewski, prezes WKS Śląsk Wrocław.

Zgodnie z obowiązującymi trendami muzeum będzie multime-

dialne i interaktywne. Znajdzie się tam również miejsce na udokumentowanie sukcesów innych sekcji wojskowego klubu.

W pubie, który ma działać przez cały tydzień, będzie można oglądać transmisje sportowe. Przewidziano także ogródek piwny na zewnątrz.

Jarek Ratajczak

Warsztaty dla osób z niepełnosprawnościami w WPT

W Integracyjnym Inkubatorze Przedsiębiorczości SKRZYŃIA we Wrocławskim Parku Technologicznym będą odbywać się warsztaty, które mają wspierać proces aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Pierwsze z nich już za nami!

SKRZYŃIA to miejsce wspierania osób z niepełnosprawnościami

Design Thinking to twórcza metoda rozwiązywania problemów, tzw. myślenie projektowe. Rozwija ona kreatywność i daje szansę na wypracowanie praktycznych, oryginalnych i przede wszystkim skutecznych rozwiązań nie tylko w dziedzinie projektowania nowych produktów, usług czy technologii, ale też w pozostałych obszarach naszego życia.

– Dotychczas w WPT organizowaliśmy warsztaty tą metodą dla środowiska akademickiego. Brali w nich udział studenci kształcący się na wrocławskich uczelniach wyższych. Widząc, jak świetnie przynoszą one rezultaty w integrowaniu, edukowaniu i pobudzaniu kreatywności

studentów, postanowiliśmy zorganizować je również dla środowiska osób z niepełnosprawnościami, by pomóc im w zwiększeniu ich aktywności społeczno-zawodowej – wyjaśnia Małgorzata Dynowska, moderatorka warsztatów z WPT.

Podczas warsztatów prowadzonych metodą Design Thinking ich uczestnik przechodzi przez poszczególne etapy procesu, którego zadaniem jest porozumienie z odbiorcą, zdefiniowanie jego potrzeb lub problemów, wygenerowanie pomysłu i stworzenie propozycji rozwiązania za pomocą prototypu oraz przete-

stowanie pomysłu przed podjęciem decyzji o wdrożeniu.

WPT zaprasza wszystkich zainteresowanych aktywizacją społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnościami do zgłaszania swoich pomysłów i chęci uczestnictwa w warsztatach. Aby to zrobić, należy skontaktować się z Małgorzatą Dynowską – pełnomocnikiem Zarządu WPT ds. Integracji, pod numerem 781 871 816 lub adresem: malgorzata.dynowska@technologypark.pl.

Redakcja

Więcej na: www.biznesbezbarier.pl

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Wrocław rozmawia

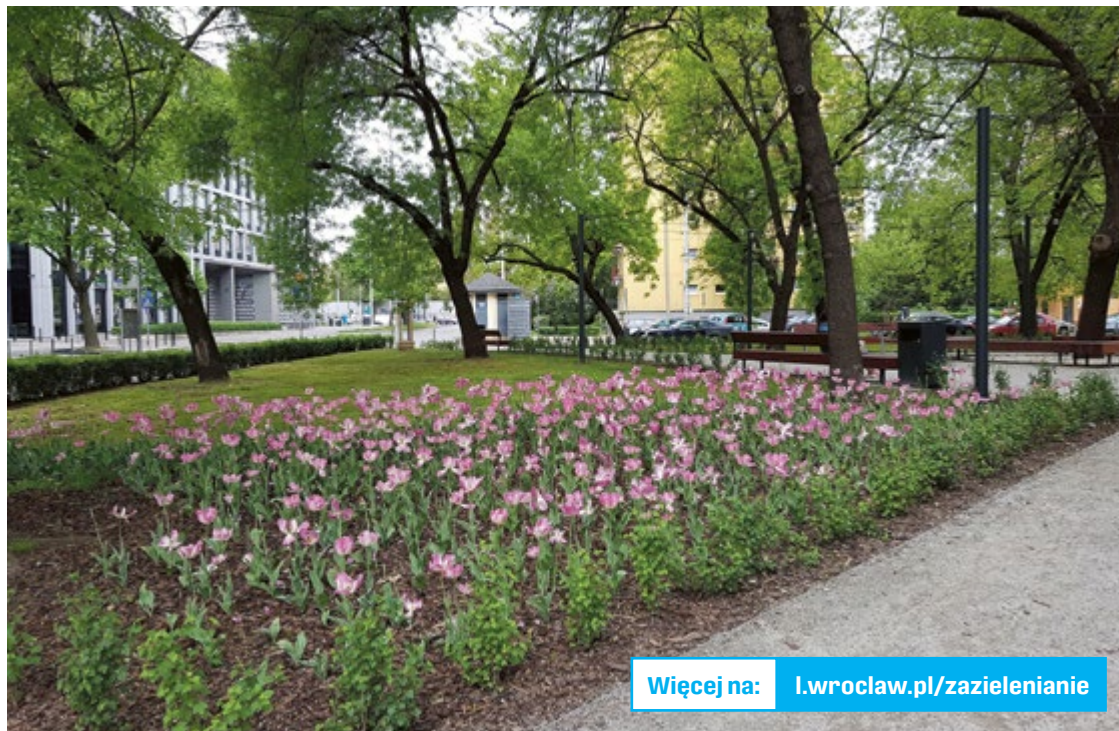
Konsultacje o zazielenianiu Wrocławia. Weź udział

Trwają konsultacje społeczne opracowywanego we Wrocławiu Planu Zazieleniania, który ma na celu odbudowę różnorodności biologicznej w mieście. Co ciekawe – nie będzie to dokument tekstowy. Ma przybrać formę strony internetowej prezentującej projekty działań na rzecz powiększania przestrzeni dla roślinności.

Odbudowa różnorodności biologicznej to cel wyznaczony przez unijną Strategię na Rzecz Bio-różnorodności 2030. Powinny zaangażować się w nią wszystkie samorządy. Do tej pory nie ma jednak jednoznacznych wytycznych Komisji Europejskiej, jak powinny wyglądać plany zazieleniania. – Te, które powstają teraz, będą wzorcami dla innych. Wrocław podejmuje się tego zadania jako jeden z prekursorów, ale chce to zrobić razem z mieszkańcami – mówi Monika Pec-Święcicka, zastępca dyrektora Zarządu Zieleni Miejskiej.

Co na to mieszkańcy?

– Pytamy mieszkańców o to, jaka zieleń w mieście jest dla nich najważniejsza. Pozwoli to ustalić priorytety. Pytamy również, jak mieszkańcy mogą zaangażować się w zazielenianie miasta. Do gminy należy tylko 35 proc. powierzchni Wrocławia. Istotne jest więc także to, żeby zazieleniane mogło być również pozostałe 65 proc. – dodaje Monika Pec-Święcicka.

Więcej na: 1.wroclaw.pl/zazielenianie

Wrocław jako jedno z pierwszych miast chce wspólnie z mieszkańcami opracować Plan Zazieleniania

Plan ma – jak podkreślają urzędnicy – charakter zarówno strategiczny, jak i operacyjny. Nie tylko wskaże kierunki działań miasta. Będzie również ciągle uzupełniany o aktualną wiedzę naukową, przykłady działań na rzecz przyrody

oraz pojawiające się możliwości w zakresie zazieleniania Wrocławia. Ma bowiem służyć lepszej wymianie informacji pomiędzy mieszkańcami a urzędem, w tym prezentować możliwości działań, zwłaszcza oddolnych.

Weź udział w konsultacjach

Wejdź na stronę www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-zazieleniac-wroclaw i zapoznaj z efektami dotychczasowych prac nad Planem. Opinie zbierane są do 10 paź-

dziernika za pomocą e-formularza, który znajdziecie na stronie, oraz w punkcie konsultacyjnym podczas pikniku organizowanego w ramach Soboty z Zielonym Wrocławiem 25 września przy wodnym placu zabaw na Żabiej Ścieżce (Przedmieście Oławskie). W ramach konsultacji, tego dnia można wziąć udział także w spacerze konsultacyjnym – zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej.

Także dla najmłodszych

Do wspólnego zastanowienia się nad zazielenianiem miasta zaproszone są także dzieci i młodzież. Warsztaty konsultacyjne z młodymi odbędą się 25 września o godz. 13.00 podczas pikniku na Żabiej Ścieżce. Młodzi wrocławianie mogą również napisać, co myślą o zazielenianiu Wrocławia albo wykonać rysunek przedstawiający swoje pomysły i przesać do Hanny Achremowicz na adres h.achremowicz@edukacjakrytyczna.pl.

Maciej Wołodko

KONSULTACJE SPOŁECZNE
POWIEDZ NAM, JAK...

Jak zazielenić Wrocław? 25 września – Piknik przy Żabiej Ścieżce
 Punkt konsultacyjny – g. 12.00 – 17.00
 Spacer konsultacyjny – g. 13.00 (obowiązują zapisy na www)
 Warsztaty konsultacyjne z młodymi – g. 13.00 – 15.00

Szukajcie błękitnego namiotu Wrocław Rozmawia!

SZCZEGÓŁY NA www.wroclaw.pl/rozmawia

Jak urządzić podwórko przy ul. Uniwersyteckiej?

Rozpoczęły się konsultacje społeczne w sprawie podwórka w kwartale ulic Uniwersyteckiej, Kuźnicznej, Szewskiej i placu Uniwersyteckiego. – Chcemy zebrać rekomendacje, które posłużą do opracowania ostatecznej wersji koncepcji zagospodarowania tego terenu – zaznaczają urzędnicy.

Podwórko przy ul. Uniwersyteckiej powinno spełniać szereg potrzeb mieszkańców. Jest niewielkie, dlatego szczególnie ważne jest zadbanie o funkcjonalny podział przestrzeni w zgodzie z przepisami dotyczącymi Parku Kulturowego oraz przeszłością tego miejsca (dawne zabudowania historyczne).

Jakie kwestie poruszymy?

- Potrzebna jest i zieleń, miejsca parkingowe i droga

wewnętrzna, oświetlenie. Jak to wszystko ułożyć?

- Wyzwaniem jest również sposób zbiórki odpadów komunalnych. Jakiego rozwiązania najlepiej zdałoby tu egzamin?
- Przemyslenia wymaga również kwestia ławek, stojaków rowerowych, miejsc dla dzieci oraz innych elementów małej architektury.

Zapoznaj się z projektem i odpowiadaj na pytania. Konsultacje trwają do wtorku, 12 października

ka. Swoje uwagi i opinie można przesyłać za pomocą e-formularza dostępnego na stronie.

Przyjdź na spotkanie

Na wtorek, 28 września zaplanowano także spotkanie konsultacyjne na podwórku. Start o godzinie 17.30 na podwórkowym skwerze przy ul. Uniwersyteckiej 3/5.

Redakcja

Więcej na: 1.wroclaw.pl/podworko

Zgłoś swoją opinię na temat podwórka przy ul. Uniwersyteckiej

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Komunikacja

Nocne kursy na północy miasta

Autobusy nocne linii 246 od 25.09 będą na stałe jeździć w obu kierunkach na trasie Kozanów – Petruszewicza – Kromera – Sołtysowice przez al. Boya-Żeleńskiego i al. Kasprowicza. Pojadą co 60 minut, a nie jak dotychczas co 120 minut. W sobotę na ulice wyjedzie nowa linia autobusowa 244, która połączy centrum miasta z Lipą Piotrowską i Świniarami. Kurs będzie rozpoczynać się przy ul. Petruszewicza i kończyć na ul. Kminkowej. Po drodze autobusy zatrzymają się m.in. na ul. Dyrekcyjnej, Kołtąta, bł. Czesława, Bema, Rychalskiej, Żmigrodzkiej, Pełczyńskiej. Wybrane kursy zostaną przedłużone przez ul. Zajączkowską i Pęgowską do pętli „Świniary”.

Naprawa torów na Grunwaldzie

W sobotę (25.09) zostaną przeprowadzone naprawy gwarancyjne nawierzchni na pl. Grunwaldzkim, pomiędzy rondem Reagana a mostem Szczytnickim. Planowane jest wprowadzenie zmiany trasy linii tramwajowej 33 oraz linii autobusowych 111, 121, 131, 151 i 241. Tramwaje linii 33 od ronda Reagana pojadą w obu kierunkach przez ul. Curie-Skłodowskiej, most Zwierzyniecki i ul. Mickiewicza do Sępolna. Zaś autobusy nie będą zatrzymywać się na przystanku „Bujwida”. Zarówno tramwaje, jak i autobusy powrócą na swoje trasy 26.09.

Dłuższa trasa 111

Również w ostatnią sobotę września zostanie wydłużona trasa autobusów linii 111. Zmiany zostaną wprowadzone na stałe. Autobusy pojadą od pl. Grunwaldzkiego przez al. Kochanowskiego, ulice Krzywoustego, Bora-Komorowskiego, Irkucką i Królewską do pętli „Osiedle Sobieskiego” przejmując kursy obecnej linii autobusowej 141 na trasie pl. Grunwaldzki – Osiedle Sobieskiego – Reja. Linia 111 ma kursować częściej niż do tej pory.

Uwaga! Zmiany w centrum Wrocławia

Rusza remont związany z wymianą krzyżownicy tramwajowej na skrzyżowaniu ulic Kazimierza Wielkiego, Szewskiej i Widok. Dlatego od 25 września tramwaje i autobusy pojadą inaczej.

To jedno z ważniejszych miejsc na komunikacyjnej mapie, w bezpośrednim sąsiedztwie Rynku, przez które przebiegają bardzo popularne wśród mieszkańców i turystów linie tramwajowe, łączące np. zachód ze wschodem Wrocławia.

Objazdy w centrum

Od soboty tramwaje linii 6 i 7 w stronę pętli Kowale i Poświętne od Renomy pojadą przez Podwale, koło Narodowego Forum Muzyki i ul. Kazimierza Wielkiego do ul. Szewskiej. Linia 15 do Poświętne będzie kursowała przez pl. Legionów, ulice Sądową, Krupniczą, Kazimierza Wielkiego i Szewską, a linia 4 – w obie strony ulicami Piłsudskiego, Małachowskiego, Pułaskiego do pl. Społecznego. Pierwszy etap prac potrwa około miesiąca. Roboty prowadzone będą na środku skrzyżowania, dlatego zmiany również dotkną nocnej komunikacji autobusowej.

Kursy nocne linii 243, 247, 248, 253 i 257 jadące w kierunku ul. Legnickiej lub Karłowic, od ul. Świdnickiej pojadą objazdem przez ulice Kościuszki, Kołtąta, Skargi i plac Dominikański do ul. Kazimierza Wielkiego z pominięciem przystanku „Renoma”.

Wymieniony zostanie rozjazd i fragment torów na ul. Widok w pobliżu ulicy Świdnickiej

Kolejne zmiany w listopadzie

Po przerwie związanej z dniem Wszystkich Świętych i koniecznością zachowania pełnej przejeźdności dla tramwajów dowożących wrocławian na cmentarze – torowcy zajmą się kolejnym etapem: wymianą rozjazdu i fragmentu torów na ul. Widok. Pozwala on skręcać tramwajom jadącym od opery w stronę przystanku „Świdnicka” lub prosto w ul. Szewską. MPK, w ramach całej inwestycji, oprócz szyn i rozjazdów wymieni także zabudowę i konstrukcję na-

wierzchni w miejscach, w których przez tory tramwajowe przejeżdżają auta. Koszt remontu wyniesie ok. 2,5 mln zł brutto. Prace wykona konsorcjum firm KRAK-INŻ. oraz Laubres sp. z o.o.

Bilety okresowe bez dopłat

Pasażerowie posiadający bilet okresowy na linię 4 będą mogli podróżować bez żadnych dopłat:

- tramwajami linii 2, 8, 9 i 11 na odcinku Dworzec Główny – Galeria Dominikańska – Dworzec Główny.

- autobusami linii K, N i 110 na odcinku Dworzec Główny – Galeria Dominikańska – Dworzec Główny.

Przypominamy, że pasażerowie posiadający bilet okresowy na daną linię okresową mogą podróżować:

- wszystkimi liniami po trasie linii wskazanej na bilecie przed remontem;
- wszystkimi liniami po trasie linii wskazanej na bilecie, która kursuje objazdem podczas remontu.

Piotr Bera

Buspas na Krzywoustego już gotowy

Dzięki buspasowi ruch na Psim Polu będzie bardziej płynny

Koniec budowy buspasa, który ma ułatwić autobusom MPK dojazd z Psiego Pola do centrum Wrocławia. Jego otwarcie zaplanowano na 25 września.

– Budowa dodatkowego, trzeciego pasa i przeniesienie na niego komunikacji autobusowej będzie korzystne nie tylko dla pasażerów, ale i dla kierowców. W tej chwili samochody muszą dzielić jeden pas z autobusami. Od 25.09 kierowcy zyskają blisko 1300 m jezdni od mostu na Widawie do skrzyżowania z ul. Brücknera – mówi Ewa Mazur z Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta.

Buspas na ul. Krzywoustego został poprowadzony od zjazdu z estakady w rejonie mostu na rzece Widawie do skrzyżowania na wysokości

istniejącego wyjazdu z parkingu CH Korona. Inwestycja kosztowała 1,9 mln zł. W jej ramach nie tylko poszerzono jezdnię, ale także wybudowano m.in. kanalizację deszczową, przeniesiono przystanek i oświetlenie. Przebudowano też chodniki i sygnalizację świetlną od mostu na Widawie do skrzyżowania ul. Brücknera z ul. Poprzeczną.

Zmiany w rozkładzie jazdy możesz sprawdzić na www.wroclaw.pl w zakładce Komunikacja.

Piotr Bera

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Inwestycje

TORYwolucja idzie pełną parą. Zobacz postęp prac

MPK prowadzi remonty torowisk w mieście. Prace mają poprawić jakość podróżowania oraz bezpieczeństwo. Obecnie torowcy działają pełną parą w kilku lokalizacjach we Wrocławiu. W tym roku remonty i bieżące utrzymanie torowisk będzie kosztowało 80 mln zł.

Przy wielu zmianach głównym założeniem MPK jest ograniczenie do minimum utrudnień związanych z kursowaniem tramwajów, które jeżdżą objazdami, ale nie są wyłączone z ruchu. Tak jest np. na pl. Jana Pawła II, gdzie remont trwa od końca sierpnia. Wymieniane są tam rozjazdy, łuki i skrzyżowanie torów. Po zakończeniu prowadzonych w pięciu etapach prac również kierowcy pojedą po równej nawierzchni. – Nie będzie takiej sytuacji, w której zamknijemy dla tramwajów cały plac. Harmonogram prac jest tak pomyślany, żeby przez cały czas tramwaje mogły tamteży kursować w określonych relacjach – zapewnia Krzysztof Balawejder, prezes MPK.

Teraz prace trwają na odcinku od strony ulic św. Mikołaja i Ruskiej. Później zostaną wymienione rozjazdy od ul. Legnickiej, na samym środku placu, od mostu Sikorskiego i od pl. Orłąt Lwowskich. Planuje się, że pl. Jana Pawła II zostanie oddany po remoncie w lipcu przyszłego roku. Koszt inwestycji to 5,9 mln zł.

Prace w centrum

Kolejne łuki torowe wymieniane są na ul. Kazimierza Wlk. W ciągu ul.

TORYwolucja to największy program torowych inwestycji we Wrocławiu od wielu lat

Ruskiej i św. Mikołaja gotowa jest już zabudowa torowiska. Na ponad 800 m torów MPK wymienia podbudowę, szyny i nawierzchnię. W szczególności złym stanie znajdował się łuk torów prowadzący w ul. św. Mikołaja, gdzie mogło dochodzić do awarii. Te prace nie wiążą się z dodatkowymi zmianami

w ruchu tramwajów. Tymczasowo zmieniła się lokalizacja przystanków autobusowych linii 132 i 142.

Szczególnie uważać muszą także kierowcy – ruch samochodów jadących z ul. Nowy Świat prosto w ul. Kazimierza Wlk. został przekierowany na torowisko tramwajowe.

Zmiany na Legnickiej

Torowisko w ciągu ul. Legnickiej to jeden z najważniejszych ciągów komunikacyjnych we Wrocławiu. Tędy można dojechać tramwajem pod Stadion Wrocław lub dalej do Leśnicy. W drugim kierunku pozwala dotrzeć do pl. Jana Pawła II i Rynku,

gdzie można przesiąść się i dotrzeć w inne części miasta. Od początku września na skrzyżowaniu z ul. Zachodnią, nieopodal przystanku „Zachodnia (stacja kolejowa)”, trwa wymiana 70 m torów oraz zniszczonej nawierzchni. W tym miejscu MPK wprowadziło ruch wahadłowy tramwajów, który odbywa się po specjalnej nakładce. W pierwszy weekend października torowcy będą przekładać wspomniany rozjazd tymczasowy na drugi tor, co wpłynie na kursowanie składów linii 3, 10, 20, 31 i 33, których trasy zostaną skrócone do pl. Strzegomskiego. Na ul. Lotniczą i Kosmonautów pasażerów zabiorą autobusy linii specjalnych 710, 731 i 733.

Hallera bez tramwajów

Na 25.09 zaplanowano rozpoczęcie budowy zielonego torowiska w ciągu al. Hallera od ul. Mieleckiej do ul. Powstańców Śląskich (1,5 km). Trasę zmienią tramwaje linii 20, 70 i 74. Na wyłączonym z ruchu odcinku torowiska tramwajowego, pomiędzy FAT-em a ul. Powstańców Śląskich przez al. Hallera zostanie uruchomiona okresowa linia autobusowa 720.

Redakcja

Ruszy pierwszy etap remontu ulicy Pomorskiej

Niemal 5 mln zł będzie kosztować przebudowa części ul. Pomorskiej na odcinku od mostu Pomorskiego do ul. Cybulskiego. Prace powinny zakończyć się w połowie przyszłego roku.

Jeszcze w tym miesiącu Wrocławskie Inwestycje mają podpisać umowę ze spółką Pro-Tra Building na wykonanie remontu. Od tego momentu spółka będzie mieć siedem miesięcy na realizację zadania.

Kosztowna inwestycja

Przebudowa 100-metrowego odcinka od mostu Pomorskiego do ul. Cybulskiego zakłada wymianę instalacji elektrycznych, gazowych, energetycznych i wodno-kanalizacyjnych. – To będzie kompleksowa przebudowa i nasze szacunki zakładały, że może kosztować jeszcze więcej – tłumaczy Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji.

Gmina na remont zarezerwowała 4,9 mln zł, a dodatkowe 214 tys. chciało dołożyć MPWiK. Materiały są coraz droższe, tak samo robocizna. To pokazuje, jak kosztowna będzie przebudowa całej ul. Pomorskiej.

Miasto planuje remont ul. Pomorskiej na 2-kilometrowym odcinku od skrzyżowania z ul. Dubois do wiaduktu nad ul. Reymonta. Koszt prac to nawet kilkadziesiąt mln zł. Dlatego na przebudowę całej ulicy trzeba będzie jeszcze poczekać.

Remont razem z mostem

Przebudowa drogi jest skoordynowana z remontem zabytkowych mostów Pomorskich, które są za-

mknięte dla ruchu kołowego. Nie jeżdżą tędy również tramwaje, dlatego torowisko zostanie wyremontowane na dłuższym odcinku – do skrzyżowania z ul. Dubois.

Na zlecenie konserwator zabytków zamiast płyt węgierskich w torowisku na ul. Pomorskiej pozostanie kostka brukowa, a na jezdni i ścieżce rowerowej będzie asfalt. – Na wysokości mostu Pomorskiego północnego powstanie przejście dla pieszych pozwalające połączyć bulwar Zwierzyckiego z ul. Strażniczą, biegnącą wzdłuż Odry między mostem Uniwersyteckim a Pomorskim północnym – zaznacza Świercz.

Piotr Bera

Po przebudowie droga zyska nową, równą nawierzchnię

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

My wrocławianie

Ludzie prezydenta, czyli od 30 lat strażnicy miejscy

Zakładają blokady na koła, wypisują mandaty, gnębią nielegalnie handlujących i zaczepiają bezdomnych – tak myśli część z nas. Ale przecież ratują też zdrowie, życie i mienie, ścigają przestępców, interweniują podczas zakłócania ciszy nocnej. Straż Miejską Wrocławia powołano do życia 25.09.1991 r.

„Pierwsze umundurowane patrole wyruszyły na ulice miasta jeszcze we wrześniu. – Na wysokości Kameleona stała grupa ludzi oczekujących na tramwaj i na widok strażników ludzie ci zaczęli bić brawa – wspominał ówczesną reakcję komendant Jerzy Laszczak” – czytamy o początkach formacji w broszurze pióra Radosława Szewczyka pt. „XX lat Straży Miejskiej Wrocławia w służbie społeczności lokalnej”, wydanej we Wrocławiu w 2011 r.

obowiązków MSI należało: sporządzenie wniosków do kolegów za wykroczenia w sprawach: sanitarnych, estetyki obiektów użyteczności publicznej, porządku i czystości, parkowania samochodów itp.

Zaufanie do munduru

Insp. Beata Dopierała, kiedyś dżokej Wrocławskich Wyścigów Konnych, pielęgniarka i ratownik medyczny. Wyszła za mąż za kolegę z patrolu konnego SM. Na koniach przyjechali pod Urząd Stanu Cywilnego: – To praca dla mnie, bo lubię wyzwania i jestem konsekwentna. Można dyskutować o przepisach i je zmieniać, ale gdy obowiązują, należy je respektować – podkreśla. Z okazji święta SM miała życzenie, by wrocławianie parkowali tam, gdzie jest to dozwolone, a dzieci uczyli, że człowiek w mundurze to osoba godna zaufania. Opowiada, jak kilka lat temu trafił do Sukiennic zapłakany 12-latek, który po angielsku wyjaśnił, że zgubił mamę i siostry na Rynku. Dzięki

Najpierw interwencje

– Później już takich reakcji nie doświadczaliśmy – uśmiecha się st. insp. Paweł Grąbczewski. On i insp. Beata Dopierała należą do grupy „wszystkich ludzi prezydenta”. Przed powołaniem do życia Straży Miejskiej Wrocławia przez kilka miesięcy funkcjonowała we Wrocławiu nieumundurowana Miejska Służba Interwencyjna. 25 września 1991 r. zmieniła się w Straż Miejską Wrocławia. Kilka dni temu funkcjonariusze z 30-letnim stażem spotkali się powspominać ze swoim nadszefem z początków pracy – ówczesnym prezydentem Bogdanem Zdrojewskim. Do

Insp. Beata Dopierała i st. insp. Paweł Grąbczewski z podobizną ich kolegi po fachu z XIII wieku

monitoringowi szybko udało się połączyć zagraniczną rodzinę. – Zwrócił się do nas, więc mogliśmy natychmiast zacząć działać. A kiedyś koleżanka musiała się przebrać w cywilne ubranie, by polskie dziecko zaczęło z nią rozmawiać – ubolewa.

Kurtyna zamiast fontanny

Z najzabawniejszych historii, jakie jej się przydarzyły, wspomina interwencję dotyczącą pewnego dżentelmena, który w upalny letni dzień postanowił zażyć kąpeli w fontannie na pl. Gołębim. – Dostałam zgłoszenie, że pan się pluska, a dzieci płaczą – opowiada insp. Dopierała. – Tak było. Zaproponowałam temu mężczyźnie, że wskażę mu na Rynku miejsce odpowiednie do schłodzenia się przy kurtynie wodnej. Wyszedł grzecznie z fontanny, pokazał dowód, stwierdził, że przyjmie mandat. Wtedy zaczął nas filmować jakiś turysta, którego poprosiłam, by tego nie robił. Nie posłuchał. Wówczas mój pokorny rozmówca wrzasnął: – Nie słyszysz, o co pani prosi?! To natychmiast pomogło. I dalej spokojnie mogliśmy dokończyć czynności mandatowe.

Szalone lata 90.

W 300-osobowej dziś Straży Miejskiej Wrocławia pracują byli policjanci, ale też oficer marynarki wojennej i były ksiądz. St. insp. Paweł Grąbczewski (kiedyś mechanik w Fabryce Automatów Tokarskich) dobrze pamięta bój o Świdniczkę z handlującymi na dziko z łóżek polowych, Jasia Pawie Oczko i jego kompana Franciszka Łącznika, sytuację na okrągłym minitravniku w pobliżu Pręgierza niczym z kłapkami interweniowali właśnie strażnicy).

Można blokadę?

Nie tak trudno spotkać kogoś, kto miał na kole swego samochodu żółtą blokadę SM, a wcale tego nie chciał. Ale w latach 90. zdarzył się jeden wrocławianin, który przez rok prosił strażników, by codziennie mu zakładali na koło jego mercedesa 600 blokadę i płacił mandat, parkując na legalnym

parkingu w Rynku. – To był właściciel kantoru. Długo zastanawialiśmy się, o co mu chodzi, ale w końcu stwierdziliśmy, że naprawdę boi się, że mu ukradną takie wypasione auto – uważa st. insp. Grąbczewski.

Śnieżynki u Stefana

Kilka lat temu został poproszony o asystę podczas sympatycznej akcji rozdawania prezentów gwiazdkowych dzieciom klientów MOPS-u. Podarki miały wręczać Śnieżynki – dwie stosownie ubrane studentki. – Dostaliśmy adres w kamienicy przy ul. Oleśnickiej na poddaszu. Zapukały tam ostrożnie: – Kto tam? – ryknęło zza drzwi. – Śnieżynki – odpowiedziały. To, co potem usłyszały, doprowadziło do przejścia inicjatywy przez st. insp. Grąbczewskiego: – Straż Miejska! Drzwi otworzyły się, a pani zawołała w głąb domu: Stefan, chodź, po ciebie przyszli.

Anna Aleksandrowicz

Lata 90., strażnik miejski spisuje źle zaparkowany samochód

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Z miasta

O śmietniki trzeba dbać, żeby nie ściągnąć szczurów

Zatrudnić ekodozorcę czy nie zatrudniać – to pytanie pojawia się jak bumerang na posiedzeniach zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej z ul. Klimasa. Na razie stawiają jednak na edukację mieszkańców, bo chcą, by śmieci lądowały tylko we właściwych kontenerach, a wszystkim miło się mieszkało na osiedlu Lokum di Trevi.

„Prosimy o zamykanie klap pojemników na odpady” – takiej treści zaalaminowane kartki wiszą na 8 osłonach śmietnikowych między blokami WM Klimasa 37-43e. Z kontenerów w nich ustawionych korzystają właściciele i lokatorzy 673 lokali. Na drzwiach każdej osłony znajduje się także duża plansza ze spisem, co wrzucać do pojemników oznaczonych kolorami: żółtym (metały i tworzywa sztuczne), niebieskim (papier), zielonym (szkło), brązowym (bioodpady) i czarnym (zmieszane).

Porządek jest ważny

– Edukacja ponad wszystko – uśmiecha się Katarzyna Dyczko-Kaszycka z zarządu wspólnoty. – Większość mieszkańców doskonale radzi sobie z trafieniem ze śmieci do kontenera właściwego koloru. I ze zgnieciem puszek czy kartonów po zakupieniu nowego sprzętu. Zdarzają się

jednak przypadki, że któryś z sąsiadów zostawia worek z odpadami przed drzwiami śmietnika albo na... zamkniętej klapie – opowiada. Wtedy członkowie zarządu sami zakasują rękawy i wrzucają śmieci tam, gdzie trzeba. Dodatkowo, po każdorazowym odbiorze odpadów, firma sprząająca osiedle ma za zadanie uprzątnięcie osłon.

Fotel w żywopłocie

Na wiadach zarząd wywiesił jeszcze jedną kartkę: z harmonogramem wywozu śmieci wielkogabarytowych. Zwykle kontenery zamawiane są cztery razy do roku, ale na tym osiedlu pojawiają się regularnie co miesiąc. – Zależy nam, by mieszkańcy nie musieli czekać z pozbyciem się niepotrzebnego sprzętu – wyjaśnia pani Katarzyna. – Mimo tak dużej częstotliwości, zdarzają się, niestety, niespodzianki, takie jak fotel wciśnięty w żywopłot za

Katarzyna Dyczko-Kaszycka z zarządu WM Klimasa 37-43e pokazuje planszę ze spisem śmieci

wiatą śmietnikową, co każdorazowo wzbudza emocje na osiedlowym forum mieszkańców.

Kotem i trutką

Estetyka osiedla to jedno, ale trzyosobowemu zarządowi wspólnoty chodzi też o to, by odpadki nie zwabiły do okolic śmietników szczurów, bo żyją one koloniami i bardzo trudno je

wytępić. Z gryzoniami od początku istnienia osiedla (budowane było etapami od 2011 roku) nigdy nie było tu znaczącego problemu. Jednak trutki wyłożone w karmnikach deratyzacyjnych leżą w korytarzach podziemnego parkingu i przy komórkach lokatorskich. – Do tego mamy tu kilka kotów, które wprowadzają czasem zostawiają ślady łap na maskach samochodów, ale też obchodząc

swój rewir i działają odstrasza- jąco na gryzonie – uważa pani Katarzyna. Ona i reszta zarządu marzy o tym, by wszyscy mieszkańcy przekonali się, jak ważne jest utrzymanie porządku na osiedlu.

Jesienna deratyzacja potrwa przez miesiąc. Zacznie się 1 listopada.

Anna Aleksandrowicz

Drugie życie rzeczy. Weź udział w ekowarsztatach

Bliska twemu sercu jest przyszłość środowiska i całej naszej planety? Jesteś uczniem, nauczycielem, opiekunem albo animatorem, który chciałby zorganizować warsztaty z ekologii? A może znasz grupę osób, która chciałaby wziąć w nich udział? Wystarczy, że zgłosisz się do spółki Ekosystem.

Uczestnicy szkolenia przypominają sobie, co oznaczają kolory poszczególnych kontenerów

Ekosystem zaprasza do udziału w bezpłatnych EKOWarsztatach. Wiek nie ma znaczenia.

Doświadczeni edukatorzy

– Na każde zgłoszenie odpowiadamy i ustalamy szczegóły warsztatów – zapewnia Dorota Witkowska, rzecznik Ekosystemu. – Zajęcia prowadzimy we współpracy z naszymi edukatorami z Ekolandia.edu, którzy świetnie odnajdują się w każdej grupie wiekowej. Czas trwania warsztatów ustalamy indywidualnie.

Warsztaty są prowadzone zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Ich tematyka dobierana jest odpowiednio do grup wiekowych. Przede wszystkim jednak specjaliści podczas takiego spotkania odpowiadają na pyta-

nia dotyczące segregacji i ekologii. Opowiadają również o dobrych nawykach, które możemy wprowadzić w każdym domu, jak dawać rzeczom drugie życie i w jaki sposób produkować mniej odpadów. W skrócie – jak żyć eko.

PSZOK jest ważny

Warsztaty są prowadzone w proponowanym przez wnioskodawcę miejscu lub w sali muzealnej Ekosystemu w PSZOK-u przy ul. Michalczyka 9. To miejsce bardzo istotne z punktu widzenia prawidłowego pozbywania się odpadów komunalnych.

Jak się zgłosić?

Jeśli macie ochotę wziąć w nich udział, prosimy o zgłoszenie na

adres e-mail: rzecznik@ekosystem.wroc.pl. W zgłoszeniu proszę podać:

- liczbę proponowanych uczestników (maks. 30 osób)
- wiek uczestników
- proponowany termin warsztatów
- proponowane miejsce warsztatów: w PSZOK-u przy ul. Michalczyka 9 albo w wybranym przez was miejscu we Wrocławiu
- numer telefonu.

– Zależy nam, by po zakończeniu warsztatów wszyscy mieli świadomość, że segregacja to nie tylko obowiązek, ale też realna pomoc w ochronie naszej planety przed jej degradacją – tłumaczy Dorota Witkowska.

Redakcja

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Z miasta

Ostatnie 100 dni na 15 tys. zł refundacji w Zmień piec

Tylko do końca roku można skorzystać z najwyższej dopłaty – 15 tys. zł na wymianę starego kopciucha. W kolejnych latach dofinansowanie z miasta będzie niższe. To ostatnia szansa, by złożyć wniosek o maksymalną dotację z programu KAWKA Plus i tym samym nie stracić co najmniej 3 tys. zł.

To kluczowy moment dla mieszkańców, którzy wciąż ogrzewają swoje mieszkania i domy za pomocą pieców na paliwo stałe. W przyszłym roku kwota dotacji z programu KAWKA Plus będzie niższa i wyniesie maksymalnie do 12 tys. zł, w kolejnym roku do 10 tys. zł, a w 2024 r. do 8 tys. zł. Kwota dotacji będzie maleć, wzrosną koszty wymiany pieca, ponoszone przez wrocławian.

Do serca i... kieszeni

Wrocław bez trujących pieców do roku 2024 – to założenie wrocławskiego magistratu jest realne, jeśli mieszkańcy wezmą sobie tę sprawę do serca. I do... kieszeni.

Z przepisów jasno wynika, że trzeba będzie wymienić piec. Kto jednak zrobi to teraz, dostanie dużą refundację.

– Stworzyliśmy najlepszy w kraju program dotacyjny KAWKA Plus – uważa prezydent Jacek Sutryk. – Dajemy wrocławianom 15 tys. zł, bez względu na wysokość dochodu czy wielkość lokalu. Aktualnie trwa też wielka wymiana źródeł ogrzewania w kamienicach komunalnych.

W tym roku piece znikną z ponad stu kamienic – zaznacza.

Dzięki ostatnim zmianom więcej mieszkańców może ubiegać się o dofinansowanie z programu KAWKA Plus, np. prowadzący w lokalu jednoosobową działalność gospodarczą czy posiadający inną sprawną instalację niskoemisyjną.

Złóż wniosek w 2021 roku

To rekordowy rok w walce o czyste powietrze w stolicy Dolnego Śląska. Pracownicy Wydziału Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego Wrocławia naliczyli w 2021 r. już 2000 wniosków w ramach programu KAWKA Plus. – Za moment rozpoczniemy czwarty kwartał tego roku.

To naprawdę ostatni moment, by się sprężyć i postarać o najwyższą dopłatę – podpowiada Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW. – Pamiętajmy, że wystarczy złożyć wniosek w tym roku. Nawet jeżeli wymiana pieca przedłuży się nam na 2022 r., dalej będziemy mogli otrzymać do 15 tys. zł – podkre-

śla. W programie KAWKA Plus ważna jest data złożenia wniosku. Nawet, gdy planujemy instalację nowego ogrzewania w 2022 r., warto złożyć wniosek jeszcze w tym roku, by uzyskać maksymalną kwotę dofinansowania. By nie stać w kolejkach i spokojnie dopełnić wszelkich formalności, warto jednak zrobić to w najbliższych dniach. Pod koniec roku urzędnicy spodziewają się jeszcze większej liczby chętnych.

Zapytaj doradcę

Wrocławianie, przy wymianie systemu ogrzewania, mogą skorzystać z pomocy doradców energetycznych (tel. 71 799 67 99, e-mail: zmienpiec@um.wroc.pl) lub pracowników Biura Obsługi Klienta Zarządu Zasobu Komunalnego i Centrum Obsługi Mieszkańca Wrocławskich Mieszkań. Przeszkoleni pracownicy pomogą też wypełnić dokumenty.

Wnioski do programu KAWKA Plus można składać w Wydziale Środowiska i Rolnictwa UMW, ul. Hubaska 8-16, przez platformę ePUAP lub pocztą tradycyjną.

Bartosz Moch

Dzień Pustej Sali we wrocławskich przedszkolach

Przedszkole 34 z ul. Gdańskiej odwiedził Magiczny Teatr Muzyczny

Na placu zabaw przy własnym przedszkolu, w parkach: Szczytnickim, Staromiejskim, Tołpy, w ogrodzie botanicznym, w sadzie i na wykopkach – najmłodszy wrocławianin Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka spędzili na łonie natury.

– Natura ma same zalety, działa 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, jest niesamowicie inspirująca, inna o każdej porze – tłumaczy Anna Zioło, dyrektor Zielonego Przedszkola nr 121 przy ul. Tramwajowej, jedna z pomysłodawczyń Dnia Pustej Sali. Organizuje się go również w Wielkiej Brytanii i na Słowacji.

Wrocławskie przedszkolaki często wychodzą na podwórko, jednak hasło, żeby wszystkie zrobiły to jednego dnia, 20 września, spotkało się z pełną aprobatą. – Fajna idea – ocenia Teresa Sawczak, wicedyrektor Przedszkola nr 34 przy ul. Gdańskiej. Tam przedszkolaki bawiły się z paniami

z Magicznego Teatru Muzycznego, a potem z własnymi nauczycielkami na zajęciach sportowych.

– My w parku Szczytnickim biegaliśmy po trawie, wpatrywaliśmy się w niebo, słuchaliśmy ptaków i podpatrywaliśmy tajemne życie owadów – opowiada Anna Zioło.

Starsze przedszkolaki (czyli zerówki przedszkolne i szkolne) wybrały się na dalsze wycieczki – zwiedzanie Wrocławia i okolic. Część grup wyjechała poza miasto – do Trzebnicy, do Młyna Zawadka, na Przełęcz Tąpadła, do Sielskiej Zagrody, na wykopki i do sadu. Maluchy z Przedszkola 62 z ul. Stabłowickiej odwiedziły ko-

nie w stadninie, a te z Przedszkola 106 z ul. Sycowskiej wyprawiły się aż pod... Syców, do arboretum w Stradomi Leśnej. Inne dzieci udały się pieszo na warsztaty ceramiczne do Starej Piekarni, a jeszcze inne grały w „Jaki to zabitek” na Ostrowie Tumskim

Dzień Pustej Sali został też zorganizowany jako odpowiedź na sytuację pandemiczną. – Zależy nam, by przedszkolaki jak najczęściej wychodziły na świeże powietrze i oddawały się aktywnościom fizycznym – mówi Marcin Miedziński, wicedyrektor Wydziału Przedszkoli i Szkół Podstawowych UMW.

Anna Aleksandrowicz

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

WBO 2021 – ty wybierasz, co dostanie Wrocław

Budżet obywatelski pozwala mieszkańcom zdecydować o przeznaczeniu publicznych pieniędzy – mogą oni zgłosić swoje pomysły na inwestycje, a potem zagłosować, które z nich zostaną sfinansowane z miejskich funduszy. Właśnie rozpoczęła się 9. edycja głosowania Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Jest z czego wybierać.

Pierwszy raz takie narzędzie zostało zastosowane w brazylijskim mieście Porto Alegre. Obecnie ta forma uczestniczenia mieszkańców w decyzjach o miejskich inwestycjach stosowana jest w wielu krajach na całym świecie.

We Wrocławiu pilotażową edycję WBO zrealizowano w 2013 roku. Od 2018 roku zasady funkcjonowania budżetów obywatelskich w Polsce reguluje ustawa.

Budżet WBO 2021 to 25 mln zł, z czego 16 mln zł zostanie przeznaczony na realizację projektów ponadosiedlowych, zaś 9 mln zł – osiedlowych. Tegoroczne głosowanie odbędzie w dniach 24 września – 11 października.

Jak głosować?

1. Głosować może każdy mieszkaniec Wrocławia przez stronę www.wroclaw.pl/wbo lub w punktach do głosowania papierowego.

2. Każdy, kto mieszka w naszym mieście, może głosować – niezależnie od wieku. Nie trzeba też być zameldowanym.

3. Są 2 sposoby głosowania:

- elektronicznie na stronie www.wroclaw.pl/wbo;
- na kartach do głosowania w COM przy ul. G. Zapolskiej 4, pl. Nowy Targ 1-8, ul. W. Bogusławskiego 8, 10, al. M. Kromera 44.

Kuznia Piratów przy skrzyżowaniu ulic Hermanowskiej i Puckiej to projekt WBO z 2016 r.

4. Podczas jednorazowego głosowania masz prawo wyboru jednego projektu osiedlowego i jednego ponadosiedlowego.

5. Aby projekt mógł wygrać, musi zostać oddanych na niego co najmniej 100 głosów. Wybierane

będą te projekty, które zdobyły najwięcej głosów, aż do wyczerpania środków.

6. Wyniki głosowania będą podane na wroclaw.pl/wbo oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na www.bip.um.wroc.pl.

Na kolejnych stronach znajduje się ostateczna lista projektów zgłoszonych w 2021 r. Zachęcamy do zapoznania się z propozycjami, jakie przygotowali liderzy projektów na waszych osiedlach.

Redakcja

OSIEDLOWE

Bieńkowice

115. Połączenie Parku Bieńkowickiego z ul. Boiskową – remont mostka pieszego [Bieńkowice, Brochów]
piesze/rowerowe | 200 000 zł
Remont drewnianego mostku w Parku Bieńkowickim.

251. Park Bieńkowicki – oświetlenie etap 2
zielen/rekreacja | 500 000 zł
Kontynuacja budowy oświetlenia w Parku Bieńkowickim.

Biskupin-Sępólno-Dąbie-Bartoszewice

40. Wielka Wyspa – Park Dąbski – odbudowa i oświetlenie ścieżek
zielen/rekreacja | 750 000 zł
Remont głównej alejki, budowa oświetlenia placu zabaw dla dzieci, alejki w parku oraz dojścia do wałów w Parku Dąbskim.

196. Park Szczytnicki – zielen, stacja naprawy rowerów, ławki i kosze
zielen/rekreacja | 200 000 zł
Nasadzenie drzew i krzewów w Parku Szczytnickim. Dodatkowo mała architektura oraz stacja naprawy rowerów na parking przy ul. Mickiewicza.

245. Park Doświadzeń na terenie ZSP 22
place zabaw | 600 000 zł
Budowa placu zabaw w formie Parku Doświadzeń przy Przedszkolu nr 27 przy ul. Dembowskiego 37.

262. Remont Olgi Boznańskiej od Stanisławskiego do Rodakowskiego
piesze/rowerowe | 500 000 zł
Remont nawierzchni alejki Olgi Boznańskiej na odcinku od ul. Stanisławskiego do ul. Kotsisa oraz remont nawierzchni alejki Olgi Boznańskiej na odcinku od ul. Kotsisa do ul. Rodakowskiego.

Borek

76. Ścieżka rowerowa na Sudeckiej
piesze/rowerowe | 750 000 zł
Budowa chodnika i dróg rowerowych wzdłuż ul. Sudeckiej na odcinku między ul. Ślężną a Pułtuską.

345. Rewitalizacja Borka – zielona Sudecka na początku
rewitalizacja | 750 000 zł
Odtworzenie szpalerów drzew i remont chodników po obu stronach ul. Sudeckiej.

359. Podwórko i teren zielony przy Ślężnej 176 na Krzykach we Wrocławiu
podwórka | 450 000 zł
Zagospodarowanie i uporządkowanie wnętrza podwórzowego przy ul. Ślężnej w zakresie nasadzeń zieleni.

368. Jak ratować drzewa na Borku?
zielen/rekreacja | 450 000 zł
Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych w celu ochrony drzew rosnących przy Alei Dębowej.

Brochów

197. Brochowskie Skwery – zadbane i odnowione [ETAP 3][RO Brochów]

zielen/rekreacja | 750 000 zł
Kontynuacja działań na rzecz rewitalizacji brochowskiej przestrzeni publicznej, tj. zagospodarowanie zielonych skwerów. Jest to kontynuacja projektów 296 WBO 2019 i 239 WBO 2020.

Gaj

14. PARKOWY GAJ, SIŁOWNIA DLA WOJSZYC I GAJU, DRZEWA PRZY ARMI KRAJOWEJ
zielen/rekreacja | 750 000 zł
Nasadzenie drzew wzdłuż ul. Armii Krajowej i wyposażenie Parku na Gaju w siłownię, polanę dla psów i plac zabaw.

42. BEZPIECZNIE PRZEZ PARK SKOWRONI-MONTAŻ OŚWIETLENIA
zielen/rekreacja | 200 000 zł
Budowa oświetlenia dojścia ul. Borowską do Parku Skowroniego. Jest to kontynuacja projektu nr 46 WBO 2018.

165. Polanka – powiększenie i modernizacja psiego wybiegu na osiedlu GAJ
zielen/rekreacja | 750 000 zł
Modernizacja oraz wykonanie oświetlenia istniejącego wybiegu dla psów znajdującego się w Parku Słonecznym.

238. PARK SŁONECZNY – Wymiana oświetlenia wraz z wymianą urządzeń dużego placu zabaw i montażem urządzeń siłowni plenerowej
zielen/rekreacja | 750 000 zł
Wymiana słupów oświetleniowych wraz z oprawami w Parku Słonecznym. Ponadto, projekt zakłada wymianę urzą-

dzeń dużego placu zabaw oraz montaż elementów siłowni plenerowej.

240. Przebudowa ulicy Wambierzyckiej od strony Świeradowskiej
piesze/rowerowe | 600 000 zł
Budowa chodnika, uporządkowanie parkowania, nasadzenia drzew oraz montaż małej architektury na ulicy Wambierzyckiej.

Gajowice

154. KREATYWNE CENTRUM BEZ BARIER DLA KAŻDEGO NA GROCHOWEJ
sport | 750 000 zł
Budowa boiska wielofunkcyjnego, montaż oświetlenia oraz elementów małej architektury na terenie Szkoły Podstawowej nr 43.

296. Krucza – zielone podwórka
podwórka | 750 000 zł
Rewitalizacja podwórka zlokalizowanego w obszarze ograniczonym ulicami Kruczą, Mielecką, Połaniecką oraz Górką Pafawag (Wzgórzem Gajowickim), a także małego terenu zielonego przy ulicy Kolbuszowskiej. Na podwórku przy ul. Krucza, Mielecka, Połaniecka, Tarnobrzeńska w ramach Funduszu Osiedlowego planowana jest realizacja zadania pn. Miejsce spotkań przy ul. Kruczej.

Gądów-Popowice Płd.

120. Infrastruktura wokół toru rowerowego Dirt Kosmos

zielen/rekreacja | 750 000 zł
Budowa toru rowerowego, montaż oświetlenia oraz wykonanie nasadzeń zieleni na osiedlu Gądów-Popowice Południowe.

145. Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym – etap IV oraz dokończenie wygranych projektów
zielen/rekreacja | 750 000 zł
Kontynuacja prac związanych z realizacją Parku Leonarda da Vinci na Gądowie Małym. Zakres projektu obejmuje m.in. street workout oraz siłownię terenową, linowe urządzenia zręcznościowe dla starszych dzieci, alejki spacerowe oraz montaż elementów małej architektury. Jest to kontynuacja projektów nr 220 WBO 2018, nr 100 WBO 2019, 155 WBO 2020.

Grabiszyn-Grabiszynek

214. Instalacja ławek na skwerze zielonym na pętli przy ul. Blacharskiej
zielen/rekreacja | 50 000 zł
Postawienie ławek na zielonym skwerze przy ul. Blacharskiej.

218. Wypasiony plac zabaw w Parku Grabiszynskim przy Hallera
place zabaw | 750 000 zł
Stworzenie placu zabaw dla dzieci w Parku Grabiszynskim.

281. Z KULTURĄ DO ZWIERZĄT – rekreacyjna przestrzeń zielona
zielen/rekreacja | 20 000 zł
Dostawa i montaż poidełek dla owadów i ptaków oraz hoteli dla zapylaczy na terenie Górki Skarbowców.

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Dla mieszkańca

Rzemieślnicy są jak diamenty – nic ich nie zastąpi

Dlaczego kobiety kochają diamenty, czym jest rzemiosło artystyczne i dlaczego warto je studiować w Szkole Wyższej Rzemiosł Artystycznych i Zarządzania we Wrocławiu – opowiada dr Robert Girulski, prorektor uczelni w rozmowie z Katarzyną Białończyk z Wrocławskiego Centrum Akademickiego.

”

dr Robert Girulski

Prorektor Szkoły Wyższej Rzemiosł Artystycznych i Zarządzania

W 1953 r. w filmie „Mężczyźni wolą blondynki” Marilyn Monroe śpiewała, że „diamenty są najlepszymi przyjaciółkami kobiety”. Dlaczego są one tak wyjątkowe?

Diament zasługuje na uwagę. Jest to najtwardszy znany minerał, który po odpowiednim oszlifowaniu wyróżnia się spośród innych kamieni szlachetnych niespotykanym blaskiem. W gemmologii, czyli nauce o kamieniach szlachetnych, te niezwykle efekty optyczne określa się jako ogień i brylancja. Temu wyjątkowemu minerałowi w naszej uczelni poświęcony jest oddzielny przedmiot. Na taką pozycję diamentów wpływ miała niewątpliwie wielka kampania marketingowa przeprowadzona w XX w. przez firmę De Beers, potentata w wydobyciu i sprzedaży diamentów. Dzisiaj pierścionek zaręczynowy z brylantem, czyli odpowiednio oszlifowanym diamentem, to klasyk, który od wielu lat nie wychodzi z mody.

Jaka jest różnica między rzemiosłem a rzemiosłem artystycznym?

Rzemiosło to pojęcie szersze. Istnieje ustawa o rzemiosle, która

precyzyjnie definiuje, czym jest rzemiosło i kto jest rzemieślnikiem. Upraszczając, pod tym terminem należy rozumieć pozarolnicze zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osobę z wykorzystaniem jej zawodowych kwalifikacji i pracy własnej. Warsztaty rzemieślnicze wytwarzają dobra codziennego użytku, na ogół na małą skalę, świadczą usługi w zakresie napraw i konserwacji. Do rzemiosła artystycznego zalicza się tylko wybrane dziedziny rzemiosła, obejmujące wytwarzanie przedmiotów dekoracyjnych i użytkowych. Forma wyrobów rzemiosła artystycznego jest zazwyczaj zgodna ze stylem panującym w sztuce danego okresu.

Czy rzemieślnik to artysta?

Wśród rzemieślników trafiają się artyści. Niektórzy mają wyobraźnię oraz talent i tworzą przedmioty, które z pewnością można nazwać dziełami sztuki. Przykładem takich wyrobów niech będą słynne jaja Fabergé. Powstawały one w pracowni nadwornego jubлера Petera Carla Fabergé, na zamówienie cara jako prezent wielkanocny. Ciekawostką może być fakt, że sam Fabergé nie był autorem projektów jajek wielkanocnych, ale każdy z nich był mu przedstawiany i musiał zostać przez niego zaakceptowany.

Dlaczego w dzisiejszych czasach zaawansowanych technologii potrzebujemy rzemieślników?

Masowa produkcja z użyciem zaawansowanych technologii jest

TOMASZ HOŁOD (2)

SWRAiZ we Wrocławiu jest jedyną uczelnią w Polsce edukującą rzemieślników w branży jubilerstwa

z pewnością wyzwaniem, z którym na co dzień mierzą się współcześni rzemieślnicy. Dzisiaj przecież prawie wszystko możemy skopiować i wyprodukować w bardzo krótkim czasie, z niebywałą precyzją i w dużych ilościach. Mimo to uważam, że ciągle jest zapotrzebowanie na pracę rzemieślników. Drobnymi wytwórcami mogą oferować klientom to, czego nie jest w stanie dostarczyć masowy producent. Moim zdaniem produkty rzemieślnicze powinny być wyjątkowe. Na pytanie, co oznacza owa wyjątkowość, każdy rzemieślnik powinien znaleźć odpowiedź sam. Znakomity wyrób to jednak nie wszystko. Zawsze podkreślam

studentom, że niezwykle ważny, a może najważniejszy, jest odpowiedni marketing.

Gdzie znajdują zatrudnienie absolwenci państwa uczelni?

To zależy od specjalności, którą ukończyli. Po jubilerstwie i rzeczoznawstwie kamieni szlachetnych najczęściej zakładają własne firmy lub kontynuują dzieło rodziców. Niektórzy znajdują zatrudnienie w firmach jubilerskich. Absolwenci specjalności restauracja i konserwacja dzieł sztuki również nie mają problemu ze znalezieniem pracy. Po ukończeniu uczelni mają już duże doświadczenie praktyczne.

W czasie studiów, np. w ramach zajęć z konserwacji kamienia, od wielu lat uczestniczą w restauracji grobów na zabytkowym starym cmentarzu żydowskim przy ul. Ślężnej we Wrocławiu. Studenci tej specjalności swoją karierę zawodową z reguły zaczynają w firmach konserwatorskich, aby zdobyć uprawnienia konserwatora zabytków. Wielu znalazło pracę z zawodem za granicą. Wśród naszych absolwentów są także uznani już artyści oraz tacy, którzy postawili na ścieżkę naukową i zrobili doktoraty.

Rozmawiała
Katarzyna Białończyk, WCA

Wrocławskie Święto Rzemiosła: 24-26.09

W ostatni weekend września serce miasta będzie należeć do lokalnych rzemieślników i rękodzielników. A to za sprawą organizowanego przez Urząd Miejski Wrocławskiego Święta Rzemiosła. Co zostało zaplanowane?

To wydarzenie jest okazją nie tylko do nabycia produktów tworzonych ręcznie, ale też do bezpośrednich rozmów z lokalnymi twórcami i mistrzami rzemiosła. Podczas trzech dni Biuro Rozwoju Gospodarczego UMW chce przedstawić mieszkańcom i turystom naszych regionalnych wytwórców, przybliżyć tradycyjne metody wyrobu i pokazać, że rzemiosło to nie ginący zawód, a ważny element przyszłości.

Program Święta Rzemiosła

- **Jarmark Rzemieślniczy** – będzie czynny od pt. do nd. w godz. 10.00-20.00. Kramy staną przy skrzyżowaniu ulic Szewskiej i Wita Stwosza. Będzie to okazja do kupna rzemieślniczych produktów, np.: ceramiki, pieczywa, serów, świec, odzieży, biżuterii.
- **Kiermasz artystów rękodzieła** – czyli specjalna edycja „RękiDziełaFest” w Przejściu

Żelaźniczym, gdzie również za gości rzemiosło, ale i artystyczne rękodzieło, m.in. koronki, obrazy, makramy czy wyroby z filcu. Kiermasz czynny będzie w godz. 11.00-17.00.

- **Bezpłatne, otwarte pokazy i warsztaty rzemieślnicze na pl. Solnym.** Na najmłodszych będą czekać warsztaty z malowania ilustracji, a dla fanów makiet i miniatur – pokazy oraz warsztaty modelarskie. Strefa warsztatowa otwar-

ta będzie w sb. i nd. w godz. 12.00-18.00.

- **Strefa „Etno Fun na tropie rzemiosła”** – stanie na ul. Świdnickiej. Tu organizatorzy zapraszają na warsztaty, pokazy, happening, realizację artystycznej instalacji plenerowej, konkursy czy gry podwórkowe. Strefa czynna będzie od piątku do niedzieli w godz. 12.00-18.00.

Redakcja

Na jarmarku będzie też „Serotonina – wrocławskie sery rzemieślnicze”

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Dla mieszkańca

Przyjdź i poznaj tajemnice MPK oraz zajezdni Gaj

W zajezdni tramwajowej Gaj, u zbiegu ulic Kamiennej i Ślęznej, 2 października na fanów komunikacji miejskiej czeka moc atrakcji, wśród nich nauka jazdy tramwajem, pokaz zabytkowego taboru, konkursy z nagrodami, muzyka na żywo, warsztaty dla dzieci i food trucki. Impreza potrwa od 10.00 do 16.00.

Rokrocznie Dzień Otwarty MPK Wrocław gromadzi tłumy gości – zarówno miłośników komunikacji miejskiej, jak i mieszkańców miasta oraz turystów, którzy chcą spędzić miło popołudnie. W tym roku MPK zaprasza ich do siebie 2 października.

Podczas tego święta każdy zainteresowany może wejść do obiektów, które na co dzień są zamknięte dla osób postronnych. W ubiegłych latach MPK zapraszało do zajezdni Borek przy ul. Powstańców Śląskich oraz Ołbin przy ul. Słowiańskiej. Tegoroczny Dzień Otwarty zorganizowany jest w zajezdni tramwajowej Gaj przy ul. Kamiennej.

– Na ten dzień czekamy cały rok! Uwielbiamy, gdy bramy naszych zajezdni wypełniają tłumy uśmiechniętych wrocławian i przyjezdnych – tych młodszych i starszych. Dlatego z radością zapraszamy na największą rodzinną imprezę z komunikacją miejską w roli głównej – zachęca Krzysztof Balawejder, prezes MPK Wrocław. – Przygotowaliśmy wiele atrakcji. Poza tym, to wyjątkowa okazja, by po raz pierwszy w historii tak dokładnie poznać zajezdnię tramwajową Gaj. Nie będziecie rozczarowani – dodaje.

Naucz się jeździć Skodą!

Jedną z atrakcji będzie nauka jazdy tramwajem – dwukierun-

Uczestnicy Dnia Otwartego MPK chętnie wcielają się w rolę motorniczych – tak było przed rokiem w zajezdni Ołbin

kową Skodą 19T. Kto nie chciałby samodzielnie usiąść za sterami potężnego pojazdu o długości ponad 30 metrów i ważącego ponad 30 ton? Podczas Dnia Otwartego MPK każdy będzie mógł poczuć się jak motorniczy. – Rokrocznie nauka jazdy tramwajem jest jednym z tych elementów naszej eMPeKowej zabawy, które przyciągają naj-

większą liczbę chętnych – przyznaje prezes MPK.

Poza możliwością poprowadzenia Skody pod opieką wykwalifikowanego instruktora, na zwiedzających czekać będą także inne atrakcje, wśród nich:

- pokaz zabytkowego taboru,
- zwiedzanie zajezdni,

- food trucki,
- atrakcje dla dzieci, w tym dmuchańce i zabawy z animatorami,
- muzyka na żywo,
- wycieczka do zajezdni autobusowej,
- stoiska wystawców.

Zagraj w FIFĘ na stoisku Śląska

Rozrywkę zapewnią także partnerzy. Wśród wystawców nie zabraknie wrocławskich klubów sportowych, współpracujących na co dzień z miejskim przewoźnikiem. Będą to m.in. Gwardia Wrocław, piłkarski Śląsk Wrocław i Panthers Wrocław. Każdy z nich przygotowuje inne niespodzianki.

Piłkarski Śląsk fanom piłki nożnej da się rozerwać na konsoli – każdy chętny będzie mógł spróbować swoich sił w FIFĘ 21. Ponieważ po rozegranym meczu najlepiej jest zjeść coś dobrego i uzupełnić płynny, w pobliżu znajdzie się wiele food trucków.

A może by tak... pojechać na Obornicką?

Tradycyjnie, spółka zadba także o miłośników autobusów. Jeden z najnowszych Mercedesów w taborze MPK będzie zwoził chętnych do zajezdni autobusowej przy ul. Obornickiej, gdzie zorganizowane jest zwiedzanie obiektu. Poznać będzie można całą logistykę związaną z transportem autobusowym. W program wpisana jest również droga powrotna do zajezdni Gaj.

Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu

Miejski przewoźnik ma doświadczenie w organizowaniu dużych imprez z zachowaniem zasad bezpieczeństwa sanitarnego. Przypomnijmy, że przed rokiem spółka zorganizowała prawdopodobnie największy dzień otwarty spośród polskich przewoźników. A wszystko z zachowaniem procedur bezpieczeństwa. Tak będzie i w tym roku.

Redakcja

ARCHIWUM MPK (3)

Ekspert MPK pokazuje zwiedzającym hale warsztatowe od kuchni i opowiada o swojej pracy

Szczegóły programu na: mpk.wroc.pl

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Nasze osiedla

Leśnica

Jarmark Jadwiżański z rycerzami w tle

Nie przegapcie corocznego święta na cześć Jadwigi Śląskiej, która spędziła kilka lat swojego życia w leśnickim zamku. Mowa o Jarmarku Jadwiżańskim, który zakończy się wielką bitwą o zamek. Warto wpisać sobie to wydarzenie w kalendarz.

Jak co roku, Centrum Kultury Zamek organizuje w pierwszą niedzielę października rodzinny piknik historyczny inspirowany czasami średniowiecza. Patronką Jarmarku jest św. Jadwiga Śląska, która będąc żoną Henryka I Brodatego, przebywała w leśnickim zamku w pierwszej połowie XIII w.

Jarmark Jadwiżański zaplanowano na 3.10. Impreza potrwa w godz. 11.00–19.00. Na zielonej trawie dookoła zamku swoje obozowisko rozbije bractwo zamku Grodno. Będzie można z bliska poznać elementy rycerskiego uzbrojenia, posłuchać opowieści o dawnych strojach, zobaczyć walki wojów i rycerzy czy poznać tajniki dawnych rzemiosł.

W zamkowej fosie stanie historyczny plac zabaw z karuzelą, zamkiem do burzenia, miejscem do walki na bezpieczne miecze i strzelanie z kuszy. Na dzieci będą czekały też warsztaty, podczas których wyko-

3 października zamek w Leśnicy przejmą rycerze – ale, bez obaw, będą przyjaźnie nastawieni

nają własny miecz, tarczę czy koniką, a także ziołowe kule do kąpieli.

Nieodłącznym elementem Jarmarku Jadwiżańskiego jest Jarmark Kupiecki. Pomiędzy kramami i sta-

nowiskami warsztatowymi przechadzał się będzie Błazen Jajosz, który m.in. przypomni legendy Dolnego Śląska i Wrocławia. Na scenie zaś wystąpią zespoły folkowe: krakowski Fleurdelis oraz Żniwa, duet

łąający elementy muzyki dawnej, folku i współczesnych brzmień. Wstęp na imprezę jest bezpłatny, część warsztatów jest biletowana.

Paulina Czarnota

Biskupin

Urodziny Sempołowskiej w Światowidzie

Nauczycielka, rewolucjonistka, pisarka, znajoma Marii Dąbrowskiej i Janusza Korczaka, rzeczniczka praw dzieci. Mowa o Stefani Sempołowskiej, której urodziny świętować będzie 3 października Ośrodek Działań Twórczych Światowid.

W programie imprezy znajdziecie zakrecone warsztaty recyklingowe dla dzieci, rodzinne spotkanie z Katarzyną Gubałą i jej nieoczywistą kuchnią roślinną (zamiast tortu chętni wspólnie stworzą „coś na ząb”). Oprócz tego: warsztaty historyczne z Joanną Hytrek-Hryciuk, w trakcie których spośród ciekawych bohaterek uczestnicy wybiorą jedną i nazwą skwer przy ośrodku jej imieniem, bezpłatna wymiana książek, a w finale zabrzmi idący pod prąd wszelkich utartych schematów – zespół Mikromusic.

Na wszystkie warsztaty, które zaplanowano w Światowidzie przy ul. Sempołowskiej 54A, jest wstęp wolny, na koncert obowiązują bilety w cenie 30 zł – dostępne są na stronie kupbilecik.pl.

Program wydarzenia:

- 14.00–15.00 – Sempołowska, emancypantki, kobiety..., czyli warsztaty historyczne, sala 301, II piętro.
- 14.00–16.00 – Przetwarzamy – odnawiamy, kreatywne warsztaty recyklingowe dla dzieci w wieku 7–12 lat, sala 203, I piętro.
- 14.00–16.00 – bezpłatna wymiana książek, sala 102, parter.
- 15.00–16.30 – Sto lat Stefaniu, czyli kuchnia eksperymentalna i nieoczywista, galeria, parter/parking.
- 16.15 – Czysta tabliczka, rozwiązanie konkursu na hasło.
- 16.30 – Muzyczna laurka, koncert grupy MIKROMUSIC.

Paulina Czarnota

Sempołowska patronuje ulicy, gdzie mieści się ODT Światowid

Lem dla seniorów ze spektaklem

Zajęcia teatralne odbędą się w ramach festiwalu literackiego Projekt: LEM organizowanego przez Centrum Kultury Akademickiej i Inicjatyw Lokalnych Czasoprzestrzeń. Będzie to cykl 10 godzin warsztatów, podczas których uczestnicy stworzą spektakl inspirowany twórczością Stanisława Lema. Przedstawienie zostanie wystawione na scenie Klubu Łącznik. Spotkanie organizacyjne zaplanowano na 2 października na godz. 13.00 w sali żółtej w CKAiL Czasoprzestrzeń przy ul. Tramwajowej 1–3. Podczas spotkania zostaną ustalone daty kolejnych spotkań, aby odpowiadały one wszystkim uczestnikom.

Mezonetoad – warsztaty

Podczas dwudniowych zajęć, poprzez poddanie analizie Mezonetowca przy ul. Kołłątaja i jego otoczenia, uczestnicy zastanowią się, jak dbać o przestrzeń wspólną i co decyduje o jej jakości. Wezmą na warsztat budynek i będą tworzyć mieszkaniowe moduły. Zajęcia są dedykowane dzieciom i młodzieży (od 10 do 15 lat). Odbędą się w Szkole Podstawowej nr 71, Podwale 57. Terminy: 2 października w godz. 11.00–14.30 i 9 października w godz. 11.00–14.30. Obowiązują zapisy. Więcej informacji pod mejlem: kontakt@innecentrum.pl.

Stwórz miniogródek

Brochowskie Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Koreańskiej 1a organizuje 29 września warsztaty przyrodnicze dla dzieci. W czasie zajęć będzie można porozmawiać o bioróżnorodności, roślinnej komunikacji i leśnej szkole. Uczestnicy stworzą małe domki-doniczki wykorzystując materiały pochodzące z odzysku w myśl idei zero waste. Zapisy poprzez formularz: l.wroclaw.pl/stworz-miniogródek.

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Nasze osiedla

Idę
i głosuję

Wybory do Rad Osiedli

17 października wrocławianie wybiorą swoich przedstawicieli w radach osiedli, które są jednostkami pomocniczymi gminy. Radnymi zostaną nasi sąsiedzi, znajomi – to osoby, które już teraz słuchają potrzeb mieszkańców swojego osiedla, dbają o tworzenie więzi między nimi i z troską patrzą na najbliższe otoczenie.

To, co ma znaczenie dla mieszkańców, powinno być priorytetem działań dla radnych osiedlowych. Zadania rad są zapisane w statutach. To dokumenty omawiające uprawnienia rad. Rady inicjują oraz organizują działania o znaczeniu lokalnym, a radni współpracują w tym zakresie z organami miasta, jednostkami organizacyjnymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi osiedlami. Poprzez ich wnioski i wsparcie osiedle ma szansę się rozwijać w wielu różnorodnych obszarach. Jakie to obszary?

Kultura

Rady organizują bezpłatne festyny osiedlowe, pchle targi, warsztaty artystyczne, ekologiczne i sportowe, które mają integrować mieszkańców. Rady zakładają i pomagają w działalności Klubów Seniora. Mają możliwość pozyskiwania dodatkowych środków na działania

z Funduszu Czasu Wolnego oraz Senioralnego Funduszu Wyjazdowego. Ponadto mają możliwość wyrażania opinii w sprawach dotyczących Centrów Aktywności Lokalnej, mogą wnioskować o lokalizację domów kultury czy ośrodków sportu i rekreacji.

Edukacja

W zakresie edukacji rady – zgodnie ze swoim statutem – opiniują z własnej inicjatywy lub na wniosek miasta zmiany w zakresie likwidacji, łączenia czy przekształcenia przedszkoli i szkół podstawowych, placówek opieki dla dzieci do lat trzech, a także wnioskują o powstanie nowych szkół.

Sprawy społeczne

Opiniotwórcza działalność rady dotyczy na przykład liczby i lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu na osiedlu. Ponadto, we współpra-

cy ze Strażą Miejską, rady dbają o poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego, wspierają także różnego rodzaju akcje charytatywne ważne dla społeczności lokalnej, a nawet dla całego miasta.

Ekologia

Rady planują także akcje sprzątania osiedla i składają wnioski dotyczące ochrony środowiska, zakładania i utrzymania skwerów, terenów zielonych na jego obszarze. Opiniują sprawy z zakresu ochrony środowiska, czystości, porządku i gospodarowania odpadami.

Promocja i informacja

Samorzady osiedli wspierają działania mieszkańców związane z pozyskiwaniem środków na jego rozwój. To na przykład współpraca z mieszkańcami, którzy mają pomysły na działania w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego czy Mikrograntów. Rady informują też mieszkańców na swoich profilach społecznościowych, tablicach informacyjnych, w prasie o nowych inwestycjach, zmianach w komunikacji, organizowanych wydarzeniach.

Transport i komunikacja miejska

W porozumieniu z mieszkańcami rady mogą wnioskować o zmiany w rozkładzie jazdy MPK. Opiniują także zmiany w funkcjonowaniu komunikacji zbiorowej.

Infrastruktura

Rady wnioskują w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie osiedla. Opiniują projekty zmian w rozmieszczeniu targowisk, przeznaczenia do wynajmu lokali użytkowych na cele działalności usługowej lub handlowej, sposobu organizacji usług społecznych na terenie osiedla. Uczestniczą w pracach zespołów i komisji ds. projektowania i odbioru prac wykonawczych inwestycji celu publicznego i remontów obiektów użyteczności publicznej na terenie osiedla.

1. Sprawdź, na jakim osiedlu mieszkasz na geoportal.wroclaw.pl

2. Jeśli nie jesteś zameldowany, dopisz się do rejestru w mieście do **11 października**

*nie dotyczy osób na stałe zamieszkałych w miejscu zamieszkania

5. Ciesz się z nowo wybranej rady osiedla

Finanse

Samorzady osiedlowe są finansowane z budżetu miasta. Co roku na ich funkcjonowanie przeznaczana jest kwota niemal 2 mln złotych. Jest ona rozdzielana pomiędzy poszczególne osiedla według liczby mieszkańców. Nie są to jednak jedyne środki, którymi dysponują wrocławskie osiedla. Dodatkowe fundusze przekazywane są na wnioski samorządów na konkretne działania i projekty społeczne.

Działania społeczne

Pierwszy rok funkcjonowania samorządów osiedli kadencji 2017–2021 to 160 projektów społecznych za łączną kwotę 600 tys. zł. Rekordowy rok 2019 przyniósł 392 złożone oferty za kwotę przekraczającą 2 mln zł. W latach „covidowych” (2020–2021) ofert było tylko nieznacznie mniej (294 w 2020 r. i 371 w 2021 r.).

Fundusz osiedlowy

Na lata 2019–2020 samorzady osiedlowe do swojej dyspozycji dostały także nowe narzędzie. To Fundusz osiedlowy, w którym 40 mln zł przeznaczono na osiedlo-

Mój Wrocław
– mój głos

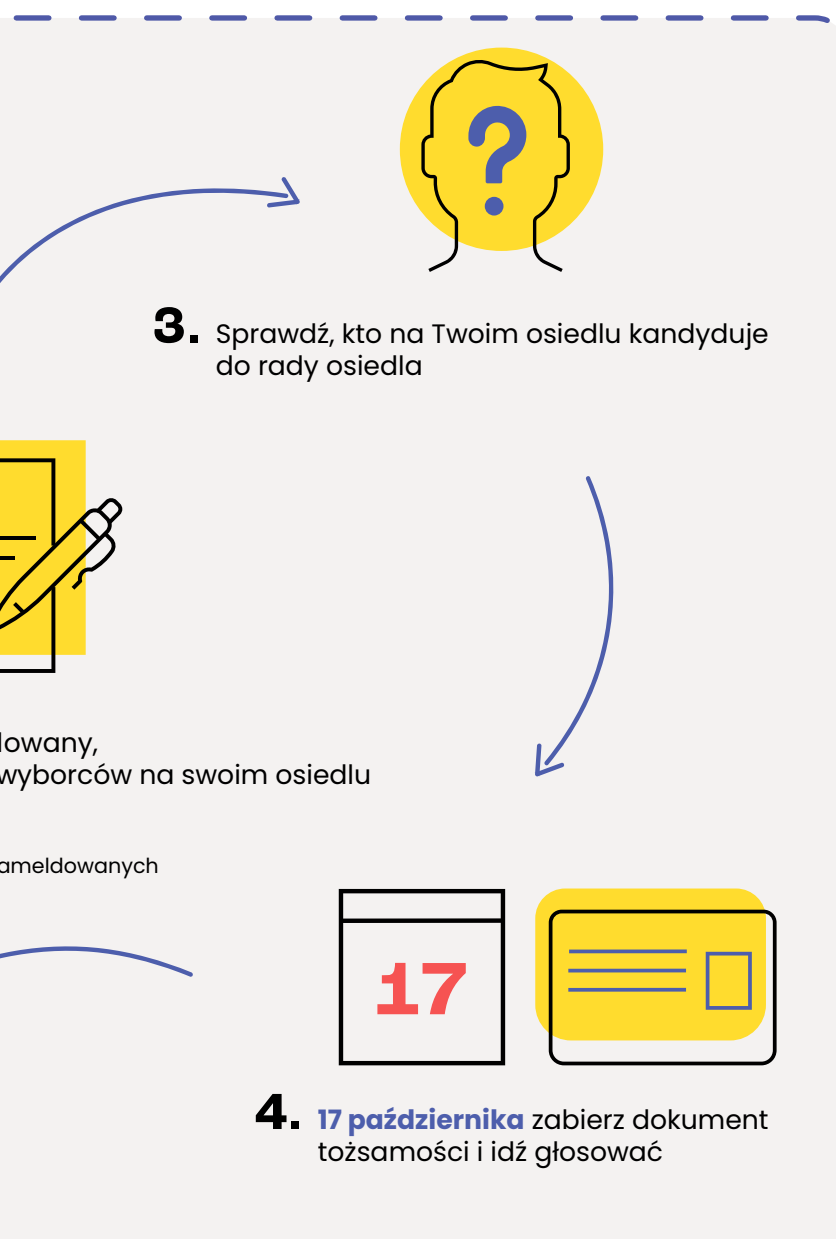

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Wrocław miasto spotkań

Osiedli 17.10.2021

we inwestycje. W pierwszej edycji funduszu złożonych zostało 375 wniosków. Z tej puli do realizacji przyjętych zostało 179 projektów. Część jest już realizowana i niebawem realnie wpłynie na komfort życia mieszkańców.

Siedziby

W minionych czterech latach do użytku oddano 6 nowych lub rozbudowanych siedzib dla rad osiedla. Na potrzeby samorządów zaadaptowano 9 pomieszczeń lub

budynków. Dodatkowo w 10 lokalizacjach dokonano poważnych remontów bądź przebudów. Dziesiątki mniejszych remontów poprawiły komfort radnych i mieszkańców korzystających z oferty wydarzeń organizowanych przez samorządy.

Wsparcie merytoryczne

Finansową i merytoryczną obsługą samorządów osiedlowych zajmuje się Biuro Współpracy z Osiedlami Wrocławia, które jest częścią Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

Wszystkie działania rad osiedli mają poprawiać komfort życia mieszkańców poszczególnych części Wrocławia. Dlatego zagłosuj 17 października – twój głos to szansa na lepsze osiedle. Twoje osiedle.

Redakcja

Dorota Feliks

dyrektor Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego

Rady osiedli to samorządowe jednostki pomocnicze miasta. Radni osiedlowi mają najbardziej bezpośredni kontakt z wrocławianami. Są pierwszymi odbiorcami, do których mieszkańcy zwracają się ze swoimi radościami, ale i problemami.

Samorządy osiedlowe tworzą społeczniczy, dla których nadrzędnym celem działań jest rozwój osiedla – zarówno w aspekcie społecznym, jak i infrastrukturalnym. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego wspiera i współpracuje z osiedlami, jest blisko niezwykłych ludzi, dla których dobro społeczności lokalnych jest priorytetem.

Pójdźmy 17 października zagłosować na ludzi, którzy chcą działać na naszym osiedlu, by dać im mandat do reprezentowania mieszkańców.

Nasze osiedla

O co pytają wyborcy

Czy mogę zagłosować przez Internet?

Nie ma możliwości głosowania przez Internet. Głos można oddać wyłącznie osobiście 17 października od 8.00 do 20.00 w określonych lokalach wyborczych. Spis lokali zostanie opublikowany w biuletynie 7 października.

Jestem mieszkanką Złotnik, gdzie mogę zagłosować na wybranych przez siebie kandydatów?

Wykaz ze szczegółowymi nazwami ulic dla każdego obwodu głosowania oraz lokalizacje Obwodowych Komisji Wyborczych można sprawdzić na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (bip.um.wroc.pl).

Kto może głosować w wyborach?

Prawo udziału w głosowaniu ma obywatel Polski oraz obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który stale zamieszkuje na obszarze osiedla i jest ujęty w stałym rejestrze wyborców na jego terenie oraz:

- najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
- nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu,
- nie został pozbawiony prawa wybieralności w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem (dotyczy Obywateli Unii Europejskiej, niebędących obywatelami polskimi).

Czy kandydat na radnego może głosować?

Osoba, która kandyduje na radnego, musi posiadać prawo wybierania i bycia wybieranym, w związku z czym może głosować w wyborach do rad osiedli w Obwodowej Komisji Wyborczej właściwej dla miejsca zamieszkania.

Mieszkam na stałe we Wrocławiu, ale jestem zameldowany gdzie indziej – czy mogę głosować?

W takim przypadku konieczne jest dopisanie się do rejestru wyborców właściwego dla miejsca zamieszkania. Wniosek o wpis należy złożyć w Wydziale Spraw Obywatelskich UMW lub w jednym z Centrów Obsługi Mieszkańca do 11 października. Załącznikami do wniosku powinny być: kserokopia ważnego dowodu tożsamości oraz dowód na stałe zamieszkanie pod wskazanym we wniosku adresem (np. umowa na wynajem mieszkania czy rachunki). Można być wpisanym wyłącznie do jednego stałego rejestru wyborców.

Czy obcokrajowiec, który zameldował się we Wrocławiu, jest automatycznie wpisany do stałego rejestru wyborców?

Żaden obcokrajowiec, który zameldował się we Wrocławiu na pobyt stały czy czasowy, nie jest automatycznie wpisany do rejestru wyborców. Obywatele Unii Europejskiej, niebędący obywatelami polskimi, stale zamieszkujący na terenie Wrocławia, aby głosować w wyborach do rad osiedli, powinni do 11 października złożyć wniosek o wpisanie do rejestru wyborców. W trakcie głosowania zgodnie z przepisami należy okazać obwodowej komisji wyborczej dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem.

Więcej na www.wroclaw.pl/wyboryro

Wrocławskie pokolenia

Spartan z ofertą dla seniorów

Wrocławskie Centrum Treningowe Spartan ma specjalną ofertę sportowo-rekreacyjną dla seniorów. Gimnastykę w wodzie w pon. i śr. o 11.00 – karnet na 8 wejść kosztuje 69 zł i jest ważny miesiąc od daty zakupu. Saunę – bilet jednorazowy 10 zł za godzinę. Wejście do saunarium od pon. do pt. w godzinach 12.00–15.00. Obu tych aktywności można spróbować na ul. Wejherowskiej 34, informacje i zapisy pod numerem 782 270 182. Siłownię w obiektach przy ulicach Spiskiej 1, Wejherowskiej 34, Lubińskiej 53 oraz Krajewskiego 2 – karnet kosztuje 65 zł i jest ważny miesiąc od daty zakupu (bez limitu wejść w pon., wt. i śr. do 16.00, a w czw., pt., sb., nd. i święta przez cały dzień). Dodatkowo w ramach karnetu można skorzystać z zajęć nordic walking przy ul. Krajewskiego 2 (71 348 42 17) i przy ul. Lubińskiej 53 (71 354 81 85) – po telefonicznej rezerwacji miejsc.

Od października w obiekcie przy ul. Hallera 81 od 8.00 do 16.00 będzie można skorzystać z treningu indywidualnego. Rezerwacja i więcej informacji pod numerem 71 792 60 44.

Hala Stulecia: zaprojektuj Wrocław

Dziecięce i Młodzieżowe Studio Architektury w Hali Stulecia zapraszają na zajęcia, które trenują i rozwijają twórcze myślenie, umiejętność pracy zespołowej oraz wrażliwość na potrzeby mieszkańców i użytkowników różnych przestrzeni.

Hala Stulecia to nie tylko eventy i Fontanna Multimedialna. Od wielu lat spółka prowadzi także działalność edukacyjną wśród najmłodszych wrocławian. To do nich skierowane są warsztaty Dziecięcego i Młodzieżowego Studia Architektury.

– W 2006 roku Hala Stulecia została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO jako pomnik ludzkiego i architektonicznego geniuszu. To wielki prestiż, ale również zobowiązanie do działalności informacyjnej oraz edukacyjnej, zwłaszcza w zakresie architektury i urbanistyki – mówi Jakub Grudniewski, prezes Hali Stulecia.

Mali i nieco starsi

Warsztaty w ramach Dziecięcego i Młodzieżowego Studia Architektury adresowane są do uczestników w wieku 6–11 lat i 12–15 lat. Warsztaty

Od 22.09 Visitor Center w Hali będzie można zwiedzać od środy do niedzieli w godz. 10.00-18.00

taty łączą zdobywanie wiedzy o architekturze i kształtowaniu przestrzeni z zabawą w projektantów. Młodzi ludzie w ciekawy sposób zdobywają wiedzę teoretyczną i praktyczną, wykonując makiety.

Każdy cykl warsztatów jest opracowywany przez doświadczone edukatorki i ma inny temat przewodni. Tym razem młodzi adepci architektury wezmą na warsztat Wrocław i jego budowlę. Uczestnicy dowiedzą się, jakie wynalazki doprowadziły do rozwoju Wrocławia

oraz porównają, z jakich elementów nasze miasto składało się w przeszłości i jakie składniki tworzą je obecnie. Pracując w zespołach projektowych, zbudują miniatury różnych konstrukcji, a nawet fragmenty dzielnic Wrocławia.

Jak się zapisać?

Warsztaty będą odbywać się od 2 października do 4 grudnia, w każdą

sobotę, w godzinach 11.00–13.00 (dzieci 6–11 lat), 13.30–16.30 (młodzież 12–15 lat).

Miejsca dla młodszej grupy rozeszły się bardzo szybko, ale wciąż można zapisywać starsze dzieci pod numerami 71 347 50 55, 511 146 221 i adresem edukacja@halastulecia.pl.

Redakcja

Więcej informacji: halastulecia.pl

Hydropolis: młodzi odkrywcy zbudują rakiety

Warsztaty dla dzieci potrwać przez cały pierwszy semestr nauki

Hydropolis od 25.09 rusza z nowym projektem „Wieża doświadczeń”. Co drugą sobotę miesiąca dzieci będą poznawać i badać zjawiska przyrodnicze, chemiczne i fizyczne. To świetna okazja do czerpania radości z nauki i zdobywania wiedzy przez doświadczenie.

Projekt powstał z myślą o młodych odkrywcach w wieku 10–14 lat, którzy fascynują się nauką i chcą wiedzieć więcej. Zajęcia wspierają zdobywanie nowych umiejętności, takich jak: stawianie pytań i poszukiwanie odpowiedzi, samodzielne i logiczne myślenie, dostrzeganie problemów i kreatywne ich rozwiązywanie, a także artystyczną ekspresję. Warsztaty pozwolą ćwiczyć cierpliwość, koncentrację, pracę w zespole oraz umiejętność prowadzenia dyskusji i argumentacji.

– Po pandemicznej izolacji wszyscy potrzebujemy kontaktu, a zwłaszcza dzieci. Nasze warsztaty w dużej mierze będą się opierać na pracy w grupach. W ten

sposób chcemy pomóc najmłodszym w tworzeniu relacji rówieśniczych i zdobywaniu kompetencji społecznych – wyjaśnia Marcin Garcarz, wiceprezes MPWiK Wrocław.

W programie „Wieży doświadczeń” znalazły się zajęcia służące poznaniu sprzętu laboratoryjnego i sposobu jego wykorzystywania. Uczestnicy zaprojektują kampanię na rzecz ochrony Odry i opracują projekt EkoMiasta. Staną się konstruktorami i zbudują rakiety, które następnie wypuszczą w powietrze. Będą mieli także okazję wykonać wiatrowskaz i wiatromierz. Z kolei na warsztatach plastycznych stworzą autorską rafę koralową i uformują przekrój geo-

logiczny Ziemi. Całość uzupełnią gry i zabawy, spotkania z gośćmi oraz wyjścia do muzeów.

Warsztaty będą odbywały się w pierwszym semestrze nauki, co drugą sobotę miesiąca w godz. 10.00–14.00. Koszt miesięczny to 200 zł (za wrzesień i luty 100 zł). W cenę wliczone są bilety do atrakcji i wszystkie potrzebne materiały wykorzystywane na zajęciach.

Zapisać można się bezpośrednio w pawilonie kasowym przy ul. Na Grobli 17 i przez stronę internetową bilety.hydropolis.pl. Zapisy trwają do dnia rozpoczęcia zajęć.

Redakcja

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Kultura

Maj z muzyką dawną... zabrzmie jesienią

Jubileuszowa edycja festiwalu miała się odbyć wiosną, ale z uwagi na sytuację pandemiczną organizatorzy przełożyli ją na jesień (22.09-15.10). Wstęp na wszystkie koncerty, z wyjątkiem inauguracji, jest wolny.

Festiwal powołały do życia w 1992 r. studentki kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, m.in. Agnieszka Goncerzewicz i Marta Ekert. Od początku jest poświęcony muzyce dawnej. Poza koncertami we Wrocławiu odbywają się też występy w miastach Dolnego Śląska, w tym roku m.in. w Bolesławcu czy Świdnicy.

Na inauguracji – 22 września o 19.00 w Narodowym Forum Muzyki – zagra Orkiestra Leopoldinum pod dyrekcją Andrzeja Kosendiaka i z udziałem Aleksandry Kubas-Kruk, znakomitej sopranistki, którą niegdyś podziwialiśmy w Operze Wrocławskiej. W programie koncertu muzyka Georga Friedricha Händla, m.in. arie z oper „Juliusz Cezar w Egipcie” i „Arminio”.

Barokowy gigant

Podczas 30. edycji posłuchamy przede wszystkim utworów jednego z barokowych gigantów – Georga Friedricha Händla, ale w repertuarze także muzyka gruzińska czy (to na Dolnym Śląsku) „Cztery pory roku” Antonio Vivaldiego na jazzowo.

Muzyka wielkiego niemieckiego mistrza z Halle, który zrobił ka-

rię w Anglii, rozbrzmiewać będzie jeszcze 28 września o 18.00 w Klubie Muzyki i Literatury przy pl. Kościuszki 10, gdzie Kapela Polonica przedstawi program „Miłość w muzyce angielskiego baroku” (nie zabraknie muzyki Tobiasza Hume’a i Henry’ego Purcella).

Polskie i gruzińskie akcenty

Obok angielskiego baroku będzie też sporo polskiej muzyki tej epoki i to w najlepszej odsłonie, zwłaszcza że 29 września o 19.00 w sali wielkiej Ratusza wystąpi Wrocław Baroque Ensemble, formacja, z którą

od ponad dekady pracuje i nagrywa Andrzej Kosendiak, a w programie utwory Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, Stanisława Sylwestra Szarzyńskiego. Barokową muzykę polską przygotował też zespół instrumentów dawnych Giardino di Delizie (tym razem wspólnie z wrocławską sopranistką Joanną Klisowską), który 5 października o 19.00 w sali wielkiej Ratusza zaprezentuje utwory naszych mistrzów prezentowane w barokowym Rzymie.

Sporo będzie podczas festiwalu akcentów gruzińskich – 20 września o 18.00 w Klubie Muzyki i Literatury wykład o średniowiecznej muzyce gruzińskiej oraz koncert pieśni europejskich w interpretacji gruzińskich artystów. W repertuarze najbardziej znane arie z oper Händla. Natomiast 4 października o 19.00 w kościele św. Michała Adżarski Państwowy Zespół Wokalny „Batumi” wystąpi z gruzińskimi pieśniami.

Wstęp na wszystkie koncerty (we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku) jest wolny (z wyjątkiem inauguracji w NFM). Pełny program festiwalu na stronie l.wroclaw.pl/muzyka-dawna.

Magdalena Talik

Światowy Dzień Pocztówki

Wszystkich, którzy uwielbiają otrzymywać i wysyłać kartki pocztowe i chcą poznać nowych ludzi z całego świata, Muzeum Poczty i Telekomunikacji zachęca do rozpoczęcia przygody z postcrossingiem. Już 1.10 wraz z Poczta Polska zaprasza na spotkanie fanów postcrossingu. Postcrossing Meeting Wrocław 2021 odbędzie się w muzeum przy ul. Krasińskiego 1 w godz. 10.00-15.00. Podczas spotkania będzie można bezpłatnie zwiedzić muzeum, na parterze budynku będzie przygotowane stoisko pocztowe z okolicznościowym datownikiem. Szczegóły na muzeum.wroclaw.pl.

Dyskusyjny Klub Filmowy

Dyskusyjny Klub Filmowy w Czasoprzestrzeni to projekt skierowany do wszystkich miłośników kinematografii oraz rozmów „o życiu i o filmie”. Spotkania odbywają się co dwa tygodnie o godz. 19.00 w Klubie Łącznik, żeby w kinowych warunkach obejrzeć film-niespodziankę, a później o nim podyskutować. Oprócz ekranu zapewnione są leżaki i otwarty bar. Każdy jest mile widziany. Najbliższe spotkanie 30.09. Wstęp wolny. W seansie może brać udział maksymalnie 150 osób. Szczegóły na czasoprzestrzen.org.

Wrocławskie Gawędobranie

Fundacja OPEN MIND, Dolny Śląsk Wita! i Dolnośląskie Centrum Filmowe 29.09 zapraszają, każdego, kto zechce przenieść się w fascynujący świat najciekawszych wrocławskich legend. Głośne czytanie z gośćmi specjalnymi odbędzie się w Dolnośląskim Centrum Filmowym od 12.00 do 13.30. Informacje i zapisy: biuro@fundacjaopenmind.pl, 604 741 298. Szczegółowy program i lista czytających gości specjalnych na dolnyslaskwita.pl.

Różewiczowskie Jam Session w Capitolu

Z okazji 100. rocznicy urodzin Tadeusza Różewicza na dziedzińcu Capitolu pod szklanym dachem 2-3 października odbędzie się 24-godzinny koncert, spektakl, happening.

Start w południe 2 października, finisz w południe 3 października, na scenie 100 artystów, a wśród nich 48 aktorów mówiących, śpiewających, czytających utwory Tadeusza Różewicza z towarzyszeniem muzyki. Cały czas grać będzie trio, ale co pół godziny zmieni się jeden z muzyków, więc składy będą różne.

– Pomyślałem o prezentacji poezji Różewicza bardziej w jego duchu, ponieważ nie lubił domkniętych form teatralnych, blisko mu było do happeningu, improwizowanych przedsięwzięć – tłumaczy Konrad Imiela, dyrektor artystyczny Teatru Muzycznego Capitol.

W ciągu Różewiczowskiego Jam Session wystąpią artyści ze wszystkich teatrów Wrocławia, ale i ci niezależni, którzy na co dzień pracują na scenach Warszawy czy Krakowa.

– Jestem przekonany, że to będzie wspaniałe, szalone, dziwne wydarzenie, ale na wysokim poziomie artystycznym. Będzie można przyjść, położyć się na leżaku, nawet zdrzemnąć, czy przespać noc, kiedy do ucha będzie się widzom sączyła poezja Różewicza. Ciekawe, jakie będą mieli sny – zastanawia się Konrad Imiela.

Magdalena Talik

W tym roku Tadeusz Różewicz obchodziłby setne urodziny

Wybory do Rad Osiedli
17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY
www.wroclaw.pl/wyboryro

Dla obcokrajowca

Трамваї не їздитимуть al. Hallera

Ремонт трамвайної колії на al. Hallera (на відрізку від вул. Powstańców Śląskich до вул. Mieleckiej) триватиме близько три місяці. Початок робіт заплановано на 25 вересня.

«Зелена» трамвайна колія зменшить галас, що виникає під час проїзду трамваїв, а також матиме позитивний вплив на екологію – така колія поглинатиме більше забруднень та накопичуватиме дощову воду. Трамвайну колію буде осушено – це повинно запобігти накопиченню надмірної кількості води під час злив. Загалом замінять 1,5 км трамвайної колії. Раніше було виконано ремонт 600 метрів колії на відрізку від вул. Мелецької до вул. Отця Бейзима. Ремонт було проведено за клопотанням Ради мікрорайону Грabisшин-Грabisшинек.

Зміни у русі транспорту

Зміняться маршрути трамваїв № 20, 70 і 74. «Двадцятка» і «сімдесятка» поїдуть від вул.

Сілезьких Повстанців до кільця Кшикі. Трамваї № 74 від вул. Грabisшинської поїдуть до кільця Опорів.

На відрізку: алея Халлера – Фабрика токарних автоматів – алея Халлера тимчасово їздитимуть автобуси № 720. Пасажири, які прокомпостують одноразовий квиток у трамваях № 20, 70 або 74, матимуть можливість їхати далі у автобусі № 136.

Квитки

Пасажири, які прокомпостували одноразовий квиток у трамваях № 20, 70 або 74, матимуть можливість їхати далі у автобусі № 720 (маршрут буде введено тимчасово), а також у автобусі № 136 (останнє

стосується відрізка Халлера – Фабрика токарних автоматів – Халлера). Це правило проїзду діятиме в обох напрямках. Прокомпостований квиток буде дійсний не довше 70 хвилин.

Пасажири, які мають квитки на визначений час та їздять у трамваях № 14, 20 або 24, можуть їхати без жодних доплат:

- у автобусі за тимчасовим маршрутом № 720 (вздовж цілого маршруту);
- у автобусі № 136 на відрізку Халлера – Фабрика токарних автоматів – Халлера.

Якщо у Вас є квиток на проїзд за визначеним маршрутом (на визначений час), Ви можете їхати:

- в усіх транспортних засобах, що їздять за тим самим маршрутом, що був вказаний у квитку перед початком ремонту;
- в усіх транспортних засобах, що їздять за тим самим маршрутом, що був вказаний у квитку перед початком ремонту, якщо під час ремонту транспортні засоби їдуть в об'їзд.

Trams will not run on al. Hallera

The renovation of the trackage at al. Hallera on the Powstańców Śląskich – Mielecka section will last around three months. Works are due to start on 25th September.

The green trackage will reduce the noise of passing trams and have a good environmental impact, e.g., by absorbing more pollutants and collecting rainwater. The trackage will be drained to prevent traffic difficulties during heavy rains. Altogether, 1.5 km of tracks will be replaced. Earlier, 600 m of tracks were renovated from ul. Mielecka to ul. Ojca Beyzyma at the request of the council of the Grabiszyn-Grabiszynek housing estate.

Changes in public transport

Tram lines 20, 70 and 74 will change their routes. Tram lines 20 and 70 will run from ul. Powstańców Śląskich to the Krzyki terminus. Tram line 74 will turn from ul. Grabiszyńska towards the Oporów terminus.

On the Hallera – FAT – Hallera section, replacement bus line 720 will run. Passengers who

have punched a one-time ticket in a tram no. 20, 70 or 74 can also continue their journey by transferring to a bus no. 136.

Tickets

Passengers who have punched a one-time ticket in a tram no. 20, 70 or 74 can continue their journey by transferring to a season replacement bus no. 720 or a bus no. 136 on the Hallera – FAT – Hallera

section. The same rule applies in the opposite direction. A punched ticket will be valid for maximum 70 minutes.

Passengers having a season ticket for line 14, 20 or 24 will be allowed to travel without any surcharges:

- by season replacement bus line 720 on the entire section of the route;

- by bus line 136 on the Hallera – FAT – Hallera section.

Passengers having a season ticket for the season line concerned are allowed to travel:

- by all lines on the route of the line indicated on the ticket before the renovation;
- by all lines on the route of the line indicated on the ticket that operates on a detour route during the renovation.

Wrocławski Budżet Obywatelski

Змінюй Wrocław разом з нами!

24.09-11.10 | Голосуй на www.wroclaw.pl/wbo

Wrocławski Budżet Obywatelski

You have the power to change Wrocław!

24.09-11.10 | Vote on www.wroclaw.pl/wbo

Wrocławski Budżet Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo

Sport

Tydzień w skrócie

W ostatni weekend września, w hali wrocławskiej AWF, odbędzie się kolejna edycja Wrocławskiej Iglidy. Od 24 do 25 września kibice zobaczą pojedynki 4 drużyn. Obok Słęży udział w turnieju potwierdził MBK Ružomberok, PolskaStrefaInwestycji Enea Gorzów Wlkp. oraz CTL Zagłębie Sosnowiec.

Wrocław lubi nowatorskie dyscypliny

Teqball, ultimate frisbee, korfball czy jazda na rolkach. W mieście The World Games 2017 można uprawiać wiele dyscyplin sportowych.

Prekursorami gry polegającej na odbijaniu piłki nożnej na zakrzywionym stole, przypominającym ten do tenisa stołowego, są Węgrzy.

– Teqball trafił do 105 krajów, a Polska jest drugą potęgą – gra w niego tysięcy osób w 100 klubach. Cieszymy się, że Wrocław dołączy do tej listy – powiedział Michał Listkiewicz, prezes Polskiego Związku Teqballa w trakcie Forum Ekonomicznego w Karpaczu, gdzie Węgrzy przekazały stół do teqballa. Trafi on na Stadion Olimpijski.

Tę dyscyplinę mogą uprawiać wszyscy – bez względu na warunki fizyczne. Teqball pozwala doskonalić technikę gry w piłkę nożną, siatkówkę oraz piłkę ręczną.

Wiele nowych dyscyplin sportowych mieszkańcy poznali podczas The World Games 2017. Jedną z nich jest fistball – połączenie siatkówki i tenisa. Dwie pięćcioosobowe drużyny rywalizują na boisku przedzielonym siatką, nad którą zawodnicy przebijają piłkę pięścią (ang. fist) lub otwartą dłoń. Kolejne jest ultimate frisbee, gdzie zdobywa się punkty łapiąc frisbee – „talerz” – w strefie punktowej. W Szkole Podstawowej nr 109 powstała nawet specjalna klasa sportowa o profilu frisbee.

W Polsce w teqball gra już ok. tysiąca osób. Podobny stół stanie na Stadionie Olimpijskim

Coraz większą popularnością cieszy się korfball. To gra koedukacyjna przypominająca koszykówkę (przy obręczy nie ma tablicy). Od 4 do 9 października Wrocław zorganizuje mistrzostwa Europy. Z kolei w drugi weekend września na torze wrotkarskim przy ul. Sukielickiej zorganizowano Uliczne Mistrzostwa Polski w jeździe na rolkach. Wzięło w nich udział 235 osób.

– W kraju jest ponad 100 klubów, chociaż żadnego we Wrocławiu. W ostatnim czasie na torze przy ul. Sukielickiej amatorsko jeździ coraz więcej osób. Chcemy zorganizować szkolenia dla instruktorów, którzy następnie poprowadzą sami zajęcia – podkreśla Bartosz Pisarek, prezes Polskiego Związku Sportów Wrotkarskich, który ma nadzieję, że rolki wkrótce pojawią się w programie igrzysk olimpijskich.

Katarzyna Wiązowska, Piotr Bera

Żuźłowcy dwa kroki od złotego medalu

Już tylko dwa kroki dzielą żuźłowców Betard Sparty Wrocław od upragnionego złotego medalu PGE Ekstraligi. Podopieczni Dariusza Śledzia powalczą w czwartek o dobry rezultat w Lublinie, z kolei trzy dni później to Motor przyjedzie do Wrocławia, gdzie ostatecznie rozstrzygną się losy mistrzostwa Polski.

Gdyby nie utrzymujący się od kilku dni deszcz, już teraz byłibyśmy mądrzejsi w kontekście ostatecznych rozstrzygnięć w PGE Ekstralidze. Niestety, pogoda pokrzyżowała plany i pierwszy, niedzielny (19 września) pojedynek Betardu Sparty Wrocław z Motorem Lublin został przełożony na 23 września.

Sparta i Motor to dwie najlepsze drużyny sezonu zasadniczego, które zdecydowanie wyróżniały się na tle reszty stawki. Zespół z Dolnego Śląska w 14 pojedynkach zanotował aż 12 zwycięstw, kończąc sezon z dorobkiem 30 punktów, z kolei lublinianie zapisali na swoim koncie 9 zwycięstw i 1 remis, co w rezultacie dało im 24 „oczka”. W półfinałach obie ekipy także nie miały sobie równych. Sparta bez większych problemów odprawiła z kwitkiem hegemon ostatnich sezonów Unię Leszno, a Motor zakończył marzenia o mistrzostwie Stali Gorzów.

– Wcześniej we Wrocławiu mieliśmy słabszą drużynę i towarzyszyło nam zmienne szczęście. Wówczas głównymi punktującymi byliśmy ja i Maciej Janowski. Pojawienie się w składzie Artema Łaguty, może nie tyle zdjęto z naszej dwójki pre-

sję, ale przede wszystkim zapewniło drużynie równo punktującego trzeciego zawodnika. To naprawdę dobry czas, by sięgnąć ze Spartą po tytuł – mówi Tai Woffinden, który kilka dni temu ogłosił, że pozostaje we wrocławskiej drużynie na kolejne trzy sezony.

To właśnie wspomniane trzy armaty są kluczowymi postaciami w finałowym starciu z Motorem Lublin i to od ich formy będzie zależało, z jakiego kruszcu medal zawiśnie na szyjach wrocławian. O tym, czy Sparta sięgnie po swój piąty tytuł przekonamy się już w niedzielę na Stadionie Olimpijskim (26.09, godz. 19.15). Wcześniej jednak, podopieczni Dariusza Śledzia będą musieli uzyskać dobry wynik w Lublinie (23.09, godz. 20.00).

Patryk Załączny

Sparta liczy na – pierwsze od 15 lat – a piąte w historii mistrzostwo

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

Fortuna Puchar Polski: 23.09, godz. 20.30, Stadion Wrocław, WKS Śląsk Wrocław – Bruk-Bet Termalica Nieciecza (Polsat Sport)

PKO BP Ekstraklasa: 26.09, godz. 15.00, Stadion Wrocław, WKS Śląsk Wrocław – Wisła Płock (Canal+ Sport)

2.10, godz. 17.30, Lech Poznań – WKS Śląsk Wrocław (TVP Sport, Canal+ Sport)

żużel

PGE Ekstraliga: 23.09, godz. 20.00, finał, Motor Lublin – Betard Sparta Wrocław (nSport+)

26.09, godz. 19.15, finał, Stadion Olimpijski, Betard Sparta Wrocław – Motor Lublin (nSport+)

koszykówka

Energia Basket Liga: 26.09, godz. 17.30, Asseco Gdynia – WKS Śląsk Wrocław (Polsat Sport Extra)

3.10, godz. 17.30, Hala Orbita, WKS Śląsk Wrocław – Anwil Włocławek (Polsat Sport Extra)

siatkówka

TAURON Liga Kobiet: 25.09, godz. 14.45, Legionovia Legionowo – #VolleyWrocław (Polsat Sport)

4.10, godz. 17.30, Hala Orbita, #VolleyWrocław – Grot Budowlani Łódź (Polsat Sport)

TAURON 1. LIGA: 23.09, godz. 20.30, Hala Orbita, Gwardia Wrocław – Krispol Września (Polsat Sport Extra)

2.10, godz. 17.00, Hala Orbita, Gwardia Wrocław – MKS Będzin

Idę i głosuję

Wybory do Rad Osiedli

17.10.2021

SPRAWDŹ SZCZEGÓŁY www.wroclaw.pl/wyboryro

Wydarzenia

Smaki Azji w Browarze Mieszkańskim

Wrocław StrEAT zaprasza na Festiwal Azjatycki w Browarze Mieszkańskim przy ul. Hubskiej 44. Kilkunastu wystawców, najwyższej jakości produkty, niebiałalne smaki. Wszystko w pięknej, orientalnej oprawie. Partnerami wydarzenia są Fritz-kola, High Octane i Browar Mieszkański. Wystawcy: Oh-My Ramen, Azjanatlerzu.pl – smak Orientu

w Twoim domu, Będzie Piekło, Frytek Świat, High Octane, Kalligrafia japońska, Meldi Poland, mobiCafé – coffee is coming, Pitaya, Pracownia Dotyk Kracji, Smak Obfitości, SweetGang i inni. Oryginalne smaki, miła atmosfera, plac zabaw dla dzieci, mnóstwo stolików i szeroka oferta to wszystko znajdziecie w Browarze Mieszkańskim. Kiedy: w weekend 2 i 3.10 od 12.00 do 19.00. Wstęp wolny. Szczegóły na www.browar.wroc.pl/wydarzenia/.

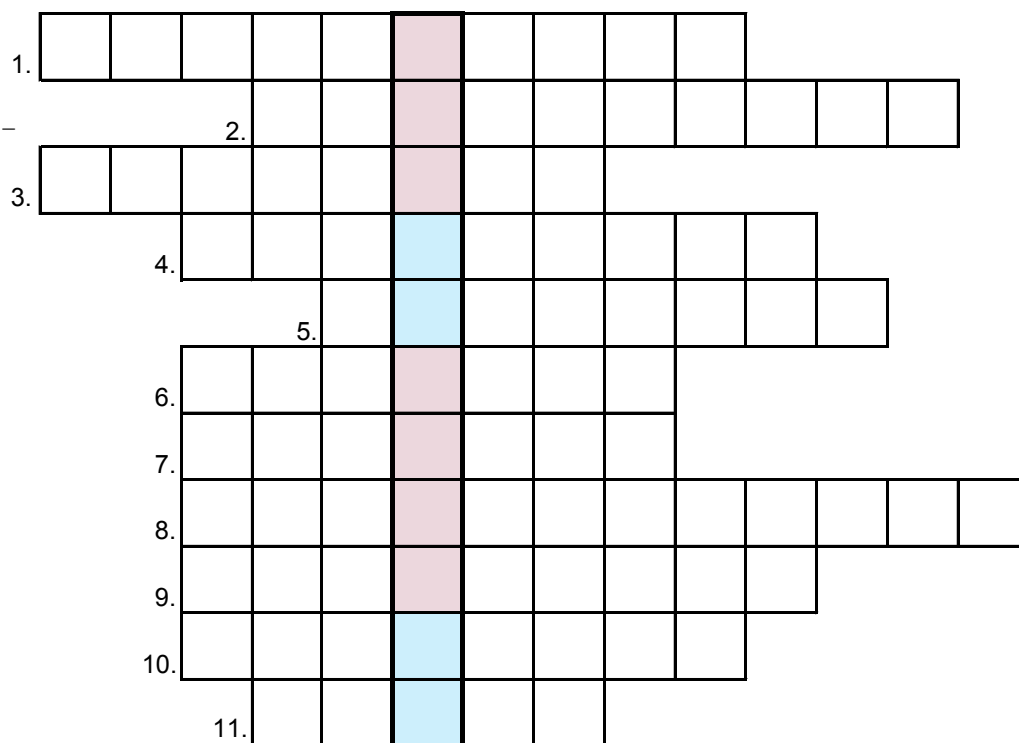
Kino dzieci w Nowych Horyzontach

8. Międzynarodowy Festiwal Kino Dzieci w Kinie Nowe Horyzonty startuje już 25.09 i potrwa do 3.10. Tegoroczny program to 11 filmowych sekcji – w tym sekcja Konkurs Główny, w której młodzi widzowie zobaczą m.in. zrealizowaną w polskiej koprodukcji animację „Nawet myszy idą do nieba” w reż. Denisy Grimmovej i Jana Bubenička. Na miłośników

krótkich metraży czeka sekcja Krótkie historie, a na młodych wielbicieli literatury kolekcja Z nosem w książkach, czyli filmy, w których głównymi postaciami są ulubieni bohaterowie literatury. W programie nie zabraknie również Klasyki Kina. A sekcja filmowa Pocztówka z Belgii pozwoli poznać zarówno najnowsze, jak i uznane oraz wielokrotnie nagradzane filmy z tego kraju. Repertuar i ceny biletów na www.kinoh.pl.

Krzyżówka nr 55

- Sposób, w jaki wybierane są projekty realizowane w ramach WBO.
- Ślepa ulica w centrum Wrocławia, przy której znajduje się duża przychodnia – tu w ramach WBO powstały nowe miejsca parkingowe.
- Tematyczny plac zabaw na wrocławskich Partynicach.
- Przestrzeń uczęszczana przez deskorolkarzy i rolkarzy.
- Pomiędzy domami – rewitalizowane regularnie w ramach WBO.
- Składany w ramach WBO.
- ... rowerowe – jest ich we Wrocławiu już 300 km.
- Nowy park Wrocławia na Kępie Mieszkańskiej realizowany w ramach WBO.
- Osiedle, na którym znajduje się Tor Wyścigów Konnych.
- Czynniki służące do oceny projektów w ramach WBO.
- .... zwalniające na osiedlowych uliczkach.

[Regulamin i RODO](#)
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź.

W tym numerze będzie to **55.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **7 października br. do godz. 20.00**.

Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 14 października br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00.

W tym wydaniu do zdobycia są: **bluza i dwa worki z herbem Wrocławia**. Zwycięzcy z numeru 53 (hasło: Krasnalowe wieści) to pannie Żaneta (bluza), Barbara (worek) i Daria (worek). Gratulujemy!

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Pogotowie Ratunkowe: **999**

Policja: **997**

Straż Pożarna: **998**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71344 3111** (pn.-pt. 9.00-19.00)

Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony

– pozostałe

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71770 22 22** (całodobowo) lub **71799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71376 00 22, 19501** (całodobowo) Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **7134 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław, www.wroclaw.pl, e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Ewa Wapłak

Redaktor wydania

Agata Zięba

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

GŁOSUJ! 24.09-11.10.2021

www.wroclaw.pl/wbo